

Latweefchuhu Amifies.

59. gada-gahjums.

Nr. 6.

Treʃchdeenā, 6. (18.) Februarī.

1880.

Nedaktaora adrese: Pastor S. Weide, zu Neuhausen pr. Hasenpoth, Kurland. — Ekspedizijsa Besthorn k. grahmatu-bohdē Jelgawā.

Nahditajs: No eekfahsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunakahs finas. Semkohpiba un salmeesiba. Par Augfahsemes melderu-prozentehm. Jauna gada fagaifchana Nihgainās. Latweefchuhu walodas leetafchana pagastu-teeju raksts. Savahds atgadijums. Uzaizinafchana. Rītā. Drupas un drūkas. Naudas-papīru zena. Labibas- un pretfchū-turgus. Linu zenas. Atbildes. Sludinashanas.

No eekfahsemehm.

Pehterburga. Muhsu Kungs un Keisars 14. Janvari pēnehmis audienzā Kalmuku tautas wirspreesteri, Sadbo-Uragba-Samtanow'u, kurch if Astrachanas gubernas atbrauzis Pehterburgā, kā ari wairak apalkohpreesteru un Kalmuku tautas weetneku, kas winam biju-fchi lihds par pawadoneem.

— „Golos“ un „Pet. Her.“ nesen finoja, kā Anglija ar Persiju esoht slehguschas slepenu beedribu pret Kreewiju. Schim fino-jumam stahjahs preti ahrleetu ministerijai jo tuwu stahwofchā awise „Schurnal de St. Peterburg“. Minetā awise faka, kā Persijas isturefchanahs pret Kreewiju esoht — kas ari tai paschaj ir par labu — tahda pati, kā fensak. Kahdi gruhtumi masai, nespēhzigai walstei ja-pahrwar, ja ta ir eeslehgta no diwahm leelahm, warenahm walstihm, to Persija it labi sin; tapehz ta raudsīhs isturetees draudsīgi pret abahm walstihm. Persijas waldiba it labi pasihst tohs ouglus, ko tai atnestu eenāds ar Kreewiju. Tas weenigois, tapehz waretu Persija tureht us Kreewiju naidigu prahdu, buhtu Turkmenu rohbeschas, pahr kurahm Kreewija pahrgahja, lai waretu issfargāt fawas rohbeschas no Turkmenu laupitaju usbrukfchanahm. Turpreti Persijas waldiba eeskata Turkmenu semes jau no feneem laikem par sawu peederumu. Bet Persijas waldiba nespēhja Turkmenu laupitaju barus sawaldisht, tapehz to waijadseja dariht Kreewijai. No tam nu ir redsams, kā Persija fargafees fanihdetes ar Kreewiju.

— Walsts-sekreteeris firsts Urusow's esoht isstrahdajis preefsch-metu, kā buhtu eewedams jaunais kalenderis Kreewu walsti.

— Nakti us 28. Janvari polizeja atkal kahdā namā us Wasilj-Ostromu usgahja paslepenu drukatawu, kur tika fagatavoti pretval-digi raksteeni. Starp dauds zitahm leetahm tur ari atrada 3 rewol-werus. Zilwelki, kas atradahs tai kohrteli, tika apzeetinati.

— „Nowosti“ sino, kā generaladjutants Skobelew's II. tilfschoht eezelts par Achal-Teku kara-spehka wirkomandantu un jau fchinis deenās aiszeloſchoht us Taschken. Zelā winsch buhſchoht pahri deenas ustureeis Minskā, kur stahw 4. armijas-pulks, kuru winsch komandeereja Turku kāra, lai waretu atwaditees no fawem lihdsfchinigajeem beedreem un apalkohneeleem. Minskās eedsihwotaji pohſchahs, kā waretu goh-dam fanemt flaweno kara-waroni.

No Jelgawas puses. Behrn ruden tapa mescheneeku fainmee-keem tāhs sen gaiditahs paschu ganibas no mescha dalahm peedalitas ar wifem kohkeem, kurus — tohs leelakohs — pehz krohna tafses wai-jadseja atpirkt; kas ari labprahit jau notizis, tā kā tagad nu latram ari fawa birſtei pee mahjas atrohnahs. Tagad waram pasinoht ari to, kā dasch if fawas tāhdas behrsu „birſcheles“ daschu labu naudas graſiti rauga isskapeht, zitus malkā pahrdohdoht un zitus — kas kahdi lihki un mohdigi no-auguschi — par leetas-kohkeem, us kureem muhsu pilfehtas amatneeki lohti kahrigi; par tahdeem lihkeem, zeeteem leetas-kohkeem, kas nomisoti nostahwejuschees, samaksajoht 30 un 35 rubli par osi. — Bet buhtu jawehlahs, kā zeen. fainmeeeki tāhdas „birſ-tes“ zīl waredami tāupitu — mahjahm par kohschumu un jaufumu.

Jelgawa. Us Leel-upi ziteem gadeem fweijneeki un ledus-lausejī mehdsā fawem ahlingeem til ween skujas apfpraust par fihmi, lai kahds netihfchi ne-eeskreetu eekfchā; — tagad nu zaur zeetaku pauehli us Leel-upi gar pilfehtu ir redsamas wifahm ledus-lauftawahm un ahlingeem aplaktotas sehtinas wišapkahrt.

— Jelgawā zaur aktru un ne-apdohmigu braukfchanu, un ari pa datai zaur paschu ne-usmanibū, ir kahdas pahri feeweetes stipri un fmagi fabrauktas.

— Pagahjuſchā nedelā polizejas-usraugi atnehma kahdam fainmeejam wiſu wesumu galas un defu, kuras atraduschi trichnotas.

A. H.—n.

— Pilfehta-weetneeki sawā fehdeschanā 15. Janvari starp zitu nospreeda: 1) Muhsu Kunga un Keisara 25-gadu waldischanas-fwehtkeem par peeminu eetaifht trihēklafigu pilfehta-skohlu ar Wahzu mahzibas-walodu; 2) preefsch skohlas buhweht ihpaschu jaunu muhra namu, ar dīhwoleem preefsch skohlas-inspektora un pirmā ūnibū skohlotaja; 3) komisiju fastahdiht, kas lai apfpreesch, kura weetā skohlas-nams buhwejams; par komisijas lohzelkeem tika iswehleti: pilfehta-weetneeki Dannenberg's, Kuhlberg's, Geschmann's, grahfs Reyerling's un Korval's; 4) pilfehta-waldei nodoht, lai par to gahdā, kā skohlu brihw nofaukt par „Aleksandra skohlu“; 5) ja espehjams, tad par to ruhptees, kā leeta aktrumā til tablu tiktū wadiita, kā waretu 19. Februari skohlai līkt grunts-akmini; 6) 300 r. ikgadus usņemt pilfehta isdohschanas-budshetā, un to summu nodoht pilfehta skohlas-waldei, lai no tam teek skohlas-nauda makfata preefsch nabaga skohleneem, kas uszīhtigi un zitadi wehri gi pee mahzifchanahs; 7) pilfehta-waldei nodoht, lai kohpā ar mineto komisiju wiſu apfpreesch, kas waijadfigs pee jaunahs skohlas zelschanas, skohlas-nama buhwi wadiht un par to gahdāt, kā teek pasneegta waijadfigā nauda preefsch buhwes; 8) tāpat ari par to ruhptees, kā jaunais pilfehta-nams til tablu tiktū gataws, kā wina sahlē par 25-gadu waldischanas-fwehtkeem waretu notureht pirmo weetneku-pulka fehdeschanu; 9) pilfehta-waldei nodoht, lai wiſu tā eegrohā, kā 19. Februari tiktū meelotti wiſos pilfehta nabagu-nams — nabagi, un pilfehta skohloſchanas- un audsimaschanas-weetās preefsch nabaga behrneem — skohleni.

— Kursemes lohpu-aiffargafchanas-beedribas sekreteerim, baronam E. v. Lüdinghausen-Wolff am, ir no Minkenes lohpu-aiffarga-fchanas-beedribas peefuhitihs fudraba nopolna-medalis, lihds ar lohti pagohdinadamu rakstu no Bairijas printscha Ludwiga.

Preefch albumā, ko Kursemes pagasti nospreeduschi nolikt pee Keisara Majestetes, muhsu mihiotā Semes-tehwa kahjām, 19. Janvari fotografis barons Manteuffel's usnehma fotografijas no 2 Nihzeneezehm un 2 Nihzeneekeem, no 1 Alschwandsneezes un 1 Alschwands-neeka, no 1 Dundadsneezes un 1 Dundadsneeka, beidsotb no 1 Lihweeetes un 1 Lihwa; wiſi bija gehrbuschees wez' un wezā tautiskā apgehrbā. No Augfch-Kursemes tikai Sehrpils pagasta-wezakais bija atnahjis. — Pawisam albumā buhs wairak nelā 40 fotografisku usnehmumu.

Kursemes gubernas-kara-deenesta-komisija issludina, kā no eekfahleetu ministerijas, fawenibā ar kara-ministeriju, ir atwehlehts,

ka Grohbinaš aprinka I. un II. apgabala eesaukschanas-weeta teek pahr-zelta no Leepajas us Grohbiniu, un ka ihpasch pilsehta aprinkis teek eetaisichts is Leepajas pilsehta un wina muischas „Leepajas-muischias“, ar eesaukschanas-weetu Leepajā.

Uz Kreeviju atbrauza 1878. gadā 863,206 un aizbrauza 812,693 sweschineeli. Starp sweschineekiem bija:

	atbraukſchu	aſſbraukſchu
Wahzeefchu	126,922	72,485
Austreeſchu	99,036	91,357
Anglu	3,307	2,860
Frantschu	6,118	4,956
Italeefchu	1,846	1,587
Rumeneefchu	3,447	2,625
Grecku	51	20
Turku	2,674	1,535
Perſeeſchu	10,345	4,651
Zitu tautibu	12,131	9,631
Kreewu	73,740	73,494

Krohna - Wirzawas farkanā galda teefas - wihti us augstakū
wehleschanohs schini mehnēsi aisaizinati us Rihgas pili, kur winus
nosotografeerejuschi leelā, jaukā bildē: sehdoht pēc farkanā teefas - galda,
preekschfēhdetajs pēc teefas - speegela schķiroht likuma paragrafus —
un skrihweris spalwu rohkā turedams. Bilde maksaschoht seltitā
rahmi 50 rublu; ari paschi lohzelki, kas wehlejuschees, schahdu bildi
par 2 rubli dabuſchoht. Turpat ari wehl rahdijuschi jau nosotogra-
feeretas bildes no zitreisejahm Kursemes wezmohdes duhmu-istabahm,
kur besdeligas skaidroht eelschā un ahrā fawās ligsdās, un — ohtru
bildi no togadejahm lepnajahm fainneelu istabahm. Kā redsams un
zerams, tad laikam gan no latras gubernas tahdas bildes warbuht
gribehs nonemt un us gaidameem muhsu augstā Keisara un Semes-
tehwa 25-gadu waldischanas - svehtkeem, 19. Februari f. g., kā jauku
peeminas un padewibas sībmi, nosuhtiht us Pehterburgu.

No Greenwaldes. Ihsā laikā muhs peemesleja diwi uguns-grehki; pirmais bij muhsu skohlas-nama laidars, kas 29. Oktoberi pag. gadā nodega. Jau deenu preeksch tam bij degofschas ohgles us kuhts gree-steem atraduschi, ap kuru salmi labā tschupinā pelnōs bij fagrusdeju-schi. Apfahrtejee salmi tapa tuhdak isplehsti un bailigā weeta kreetni apleeta, pat waktneeki tapa apstelleti. Ohtrā deenā, kad waktneeki jau bij atlaisti, isgahjis arendatera kalpa pujschelis ahrā un sahzis tuhdat brehkt, ka degoht. Kamehr ziti isskrehjuschi ahrā, jau dedsis kalpa gubenis pilnās leesmās. Ar leelu puhlinu tik spehjuschi lohpus is-glahbt; zits wijs palika pa leelakai dafai leesmahm par laupijumu, bes ween druszin seena, kas ihpaschi jaun muhsu pag.-wezakā, F. D. Iga, prahdigu wadischanu un palihdsefchanu pee dsehschanas tapa is-rauts is leesmahm. — Uguns, kā rāhdahs, ir tihschā prahṭā peelikts; laundarim tas bij jo weegli isdarams, tadehkt kā mesch us pahri-def-mit sohleem pee laidara pee-eet klaht. Wainigais wehl naw peekerts. Ehka ir asfuranžē apdrohchinata. — Ohtrs uguns-grehki bij 5. Janvari schogad; paschā wakarā nodega scheijenes Lejas-Braula saim-neeakam-rija, kurā deenu preeksch tam tapuschi lini fulstiti. Muhra ehka, tadehkt wairak nekas naw dedsis, kā tikai jumts. No kam uguns zehlees, newar ihsti sinah; ehka ir bijusi apdrohchinata.

Beigās issaku muhsu pag.-wezakajam, F. D. kgam, firfnigu pa-teizibu par wina puhlineem, ka tas wiſu labu eewe hrodams zenschahs muhs us angstaku stahwockli pazelt. Tä par peemehru, tas pats leelaku naudas-dahwanu paſneegdams, grib mums, par peeminu 19. Novem-berim, weenu grahamatu - krahtuwi eetaisht, kur katris par lehtu makſu warehs dabuht grahamatas losht. Lai Deewa palihds winam scho tei-zamu nolubku galā mest! Uprisla

I Jekabstātē. 26. Dezemberis bija sāk pilsētina eedīshw-nekeem ihsā behdu-deena, jo winu mihlotais kreis-skohlotajs, Wīchmana kgs, aismiga us muhīchigu dūsu. Wīchmana kgs bij ihsā skohlotajs un labs zīlweks. Skohlnēkeem winsch bija kā tehwīs, un wīsi winu ari mihleja. Wīna peemīna paliks katram, kas to ihsā pastī, weinmehr fīrdi. Tagad Deewīs to ir pehz ilgas un gruhtas slimības pee fewīs nehmīs. Meers lat ir wīna truhdeem!

Is Atishas. 7. Janvari f. g. nomira scheijenes muischas rentneeks Jefchke lgs. atstahdams jaunu feewinu, ar kuru tik pušgadu laulibā bija dīshwojis. D. R.

No Leepajas. Leepajas eedishwotaji gan wiſi wehl atzereſees ſleyklawibas us Ziones-falu, zaur ko ſchi maſa falina, pee kuras wa-

farā pee isbraukſchanahm tik labprahm mehds peetureht, ar afnihm tapa-aptraipita. Kuhfeldti, wihrs ar seewu, bija nosisti; meschafarg, kas tur bija gribejis par nakti pahrguleht, bija gruhti eewainohts, un tikai frohga klapone, kas paspehja laikā paslehptees, bija taundaru rohlahm ismukusi; wina ari pasinoja par atgadjumu teesai. Pee wifas ruhpigahs mekleschanas polizejai tomehr ne-isdewahs noseedsneekus tuhlit faktet. Pagahja mehnesis pehz mehnescha. bes ka riktigahs-pehdas buhtu us-eetas. Iau likahs, ka flepławas pahr rohbeshu us Brühfiju aismukuschi, un ka noseedsiba muhschigi paliks ne-atklahta un nesohdita. Tè beidsoht pasihstamam kwartal-ofizeerim Berthold'am ir laimejees weenu wihrus apzeetinah, so minehts meschafarg un klapone ir pasinusch, ka tas noseedsibas wakarā pee noseeguma bijis klah. Kaut gan apzeetinatais stipri leedsahs un fala, ka tas minetā wakarā bijis zitur, tad tomehr daschas buhchanas, ka nonahweto leetas, kas pee ta atrastas, gaischi leezina, ka tas pee flepławibas wainigs. Noseedsneeks taps pehz isklauschanas zausr polizeju us Groshbinas pilsteefsu suhtihts.

— Leepajā ir nodohmahts buhweht leelas damissudmalas. Ēku buhwe un maschines ir aprehēkinatas us 300 tuhkf. rubku. Damſa-ſpehks preeksch tagad buh ſtipris 300 firgu-ſpehka; bet tiks ta eetaiſhts, ka to us preeſchu war pawairoht us diwreis til dauds. Bes tam tikschoht wiſs ta eeriktehts, ka labiba iſ wogoneem, kas peebranž lihds ſpihkerim, teek nemta ar maschinehm un ewadita ſudmalas, iſ kurenes ta atkal iſnahk par gataweem milteem. Materials teek jau peewests, un drihsā laikā eefahlschoht ar buhwes-darbu. Tāpat ari grib drihsumā nemt buhwē ekkas-ſudmalas; waldbas atwehle eſoht jau iſdabuta preeksch tam.

— Leepajas pilfehta-weetneeki sawâ sapulzé 20. Dezemberi isg. g. nospreeduschi buhweht jaunu zeetuma-namu preefsch 50 zeetumneekem, ar ihpaschu ehku preefsch zeetuma-usrauga ic., kas wiß kohpâ malkafshoht 40 tuhkf. rublu. Pilfehta-walde par to grib no augsta krohna 3200 rublu ihres-naudas par gadu, un tähdâ wihsé tifshoht par buhwit isdohtais kapitals (40 tuhkf. rubl.) 37 gadöös atmaksahts. Preefsch tam nodohmahts pirklt buhwplazi no kohpmanu-fabeedribas par 20 tuhkf. rublu, un kad tas buhs notizis, tad notaishit ihres-kontrakti ar augsto krohni un eesahkt ar buhwes-darbu.

— „Lib. Ztg.“ sino, ka nahkofchā rudenī tifchoht us Leepaju atwests weens miljons pudu wezu dselzela-sleedu, ko Maaskawas jen- tral-waldiba pahdewusi us Ameriku; sleedes tifchoht islahdetas is wagoneem pafascheeru dselzela-stanzijā, un no turenēs ar firgeem we- stas us obstu, kur tiks saktautas twaislonōs un laistas probjam.

— Leepaja eedsihwneelu flaitš, pehz „Lib. Ztg.“ aprehkinuma, 9 gadu laikā (no 1871.—1879.) g. pee-audfis no 10 tuhfst. us 29 tubhfst. 300.

— No 1. Janwara dabuja d'selszeka-eerehdni Kreewijā krohna uniformu. Us zeta-ministera preekschlikumu ir 3. Janwari „Russek. Invalida“ issludinahts, kā wineem, samehr tee wakta uniformu, buhs sveizinaht Neisara familijas lohzelklees, zetu-ministeri un zitus preekschstahwus. Preeksch Neisara familijas lohzelkleem un zetu-ministera teem buhs taisiht fronti us trihs fohleem un labo rohku peelikt pee zepures schirmja, preeksch ziteem preekschstahweem til labo rohku peelikt pee zepures schirmja — bes opstahfchanahs.

No Weetalwas. Weetalwas labdarigahs beedribas statutes apstiprinaja 1877. g. Tagad tai ir lihds 60. beedru. Preeskchneeks ir semturis Rosalinsky lgs, un dirigents — J. Kalnina lgs (skohlotajs). Ta notur fawas fapulzes un weesigus wakarus Weetalwas muischā, kur tai ruhmi neleeds muischas-ihpaschneeks, barons von der Bahlen. Schi gada pahrpalkums fneedahs lihds 30 rubl.; winas inventars ir 600 rbl. — 5. Janvari paglabaja nowiseem zeenito Butanu weetigā kapsehtā. Lihds fawai nahwes stundinai winsch mita Mescha-muischā. Ap seemas-fwehtkeem tas apmekleja fawus radus Akminu-krohgā, pee Stukmanu-muischas, un tur ari — nomira. Dascha laba wezenite faka: „Bija gan labs zilweks! Lai dufs weeglās smiltis!“

— Nebija wehl aismirīts netikums, ko nebehdi pastrahdajuschi
pee uguns-grehleem, kad nu atkal ir notikusi līnu-sahdsiba Odseenes
Penderu J. Pengerotam; laikam no laba sinataja, jo ir nemti tikai
labakee līni līhds 2 birkaveem. Baku-slimiba ari šchē eeweefusees,
un lahdas mahjās wiſi pahrzeetuschi. Warbuht zaur labu iſſarga-
ſchanohs ta ne-iſplatisees. Masspehzis.

Rihga. Bebz nesen pahlaisia s̄irgu-gadatirgus tur atkal wairak uskliduschi pakal-taistiti 25-rublu gabali. Bet tee esohit gan pasifstami. Starp zitahm sihmehm, pee lam war pasift, ka ix pa-

kal-taisiti, teek ari sinohits, ka wirspuñt zaurlafoht, pee wahrda „выдаётся“ beidsamais burts nau wiš я, ka waijag buht, bet — ы. Tävat ari tai wahrdā „Государственное“ stahw ta weeniga e burta weetā tai wahrdā — е. Us pakalshypus es atkal wairak reis as atrohdahs burts и, kur jastahw и. Slikas drukas deht tas gan gruhti isschikram, bet tomehr zaur paleesinafchanas-glahsi, jeb ari labahn brillehm — drihs eeraugams.

— 17. Janwari, wakarā, eespeeda kahdam pulkstenu-taisitajam lohgu un israhwa kasti ar selataabatas-pulksteneem un kehdehm, wehrtibā no 1000 rubl. Saglis bij eepreelsh aissehjis bohdes ahr-durwiš, ka ne-war tik drihs winam dsihtees pakal. Bet weens schandarmis bij to pamanijis, un ar zitu palihgu, ko peesauzis, dfinahs saglim pakat, un to falehra, lai gan blehdis 3 reisas isschahwa ar rewolweri. Weens no teem, kas dfinahs pakal, kurneels Legsdinsch, tizis kakkā ewainohits; bet bruhe ne-efohi wiš nahwiga. Sagli fauz Alekseju Grigorjewu Tschuprnikow' u; winsch ir veederigs pee Boneweschas, un 27 gadus wezs.

Is Rehwales teek wehstihts schahds notikums: Jahnis L., kas deeneja pee Baltijas dselszeka, bij nodohmajis schi gada jaungadu wišadā wihsē fwehtiht labakā pafaulē. Winsch tapehz bij nogulees 30. Dezembera wakarā, pirms Pehterburgas wilzeens nogahja, schlehrsam pahrt fleedehm; bet tika wehl laikā eeraudsihts un paglahbts. 1. Janwari atkal Jahnis L. bij nogulees tai paschā weetā us fleedehm, pirms no Pehterburgas bij atnahjis wilzeens, un gaidija, galwu par fleedi pahlijis, fawu atfwabinafchanas-stundiau; bet atkal wijsch tika istrauzehts no weena dselszela-waktneka, kas to bij atradis ta gulohit un nodevis polizejas finā, lai tiku pafargahts, ka wehl trescho reis ne-eesteeeg tahdā kahrdinafchanā.

— Is Rehwales zeetuma gribejuschi isbehgt atkal 8 arestanti; bet zeetuma-usraugs to dabujis eepreelsh finaht un nolizis waktis tahdā weetā, kur behggeom bijis ja-eet garam. Weens no arestanteem, kas pirmsais aisenahjis pee waktihm, tizis til stingri fagaidihts no weena waktneka, ka skali eeblahwees un pakritis gar semi; tee ziti, to isdfir-duschi, turejuschi par gudraku, eet atpakaal zeetumā.

— Rehwale tagad efoht 39 pirmahs- un 230 ohtrahs gildes kohpmangu.

Witepskas pilsehta-weetneeki sawā sapulzē nospreeduschi, muhsu Keisara 25-gadu waldischanas-fwehtkeem par peemianu zelt realskohlu, un to nosault par „Alekandra skohlu“.

Wilna. Schinis deenās zaur strihdineem starp muischu-ih-paschnekeem un semnekeem isgehluschees Disnas aprinki nemeeri, un, ka sino, tik weenigi semes deht. Preesksh schi nemeeru apspeeschanas ir us turen aissuhitihts weens bataljons saldatu.

No Bruhshu-kreewu rohbeschaspino, ka tur 11. Janwari bijis zihniash starp konterbandnekeem, kas wedusch 4 kulas pilnas ar masahm muzinahm brandwihna, un rohbeschu-saldateem; weena kula dabuta rohkā, tahs trihs isschmaukushahs. Kā tas ta notizis, tur waina mellejama eelsch tam, ka eemantotais schwais ihpaschi saldi smekojis saldateem.

Maskawas augstskohla noswineja 13. Janwari sawus 125-gadu pastahweschanas-fwehtkus.

Tveras apgabalam bij 1876. un 1877. gads plaujas finā gruhti gadi; 1878. gads bij gan labaks, bet laudis tomehr newareja wehl pilnigi atschirgt, un tē un usnahza 1879. gads atkal ar jauneem gruhtumeem, kas winu nabadsbu wehl wairak sapostija. Isgahjuschā gada plauju war usluhkoht par deewšgan wahju, un tadeht tad ari labibas-zena fakohpa augstaki par 30—35 prozentem. Rehlinā, ka pehrn gubernā bijis masak plahwama pee 7 milj. 500 tuhkf. pudu.

Is Kalugas sino par schahdu atgadiju: 10. Janwari laudis eeraudsja kahda nama sehtā uguni; peesteiguschees tee breefniigi istruhkahs: sehtā bij aisdedsinahs fahrt, un us ta guleja pussagrussdis nama-faimneka 19-gadu wezs dehls. Ne tahu no fahrtā bij isschauta pistole. Pussagrussduschi likā fruktis atradahs wahs, kas, ka israhdiyahs pee ismekleschanas, bij zehlupees zaur schahweenu. Wehl newareja ihsti issinaht, waj tur notikusi flepławiba jeb nonahweschanahs.

No Tambowas aprinka raksta, ka tur semneeki, wišwairak rudenī, kad nokohpuschi laukus, padohdahs pahrleekai dserfchanai. Ir aprehkinahs, ka pahri beidsamōs mehneschōs isgahjuschā gadā tur zaur tam aigahjuschī pohstā 56 zilwei.

Charlowa. Kā kohpmani paschi issaka, tad turen schi gada gada-tirgu labi tsdohdahs; ar andeli eijoht angsti. Busdeenas laikā efoht preeskhu-slancija bahstin pvebahsta ar prezehm, un ohtrā rihtā

jau wiſas prohjam. Katru deenu peenahk jauni suhtijumi ar prezehm. Wišwairak teek manufaktur- un ahdu-preze westa us tirguš, tävat ari schahwti augli; bet ari teek prashts pehz tschuguna- un kohka-fabrikateem.

Nikolajewa. Turen walsts-bankas kantori issagi wehrtipihri par 10 tuhkf. rubl. Wainigs pee tam bijis kahds tahs paschas bankas eerehdniš. Winsch ari tuhlit isteizees un atdewis atpakaal wiſus sagtobs wehrtipihrus.

Drenburgas pilsehta-walde ir sawā sapulzē nospreeduschi, par peemianu muhsu Semes-lehwa 25-gadu waldischanas-fwehtkeem tur eetaisht masu-behrnu apgahdatawu, un ar augstas waldbas atwehli to nosault par „Alekandra masu-behrnu apgahdatawu“.

Irkutsk. Amise „Sibir“ leekahs dstrdejuſi, ka is Irkutskas walsts-bankas kantora efoht issagtas wairak nekā par 50 tuhkf. rublu obligazijas no I. austroma-aisleenas.

No ahrsemehm.

Wahzija. Bruhshu landtagā schinis deenās bijuschi pahrleekam fihwi strihdi; prahki bijuschi ta eekarseti, ka ar skaleem mutes wahr-deem ween nepeetjizis, — ziti no weetnekeem fituschi ar duhreem us galdu, gribedami tahdā wihsē fawem teizeeneem pedoht wairak swara. Presidents tik-tik ko pafpehjis tohs peemeerinaht.

Austrijas krohna-prinziß Rudolfs taifahs par bruhgtamu Sakſijas printscha Georga meitai, prinzelei Matildei. Krohna-prinziß schinis deenās bijis Dresdenē un tur pahri reisas farunajees ar prinzeſi. Sa-deribas wehl gan naw bijuschas. Raksta, ka ta leeta is Wihnes tiks wadita us preeskhu.

Anglia. Afganistānā Anglijai wehl arween eet slikti. Roberts ir pawehlejis, ka kara-pulkus tais daschās weetās buhs no jauna us kahdu laiku apgahdaht ar provjanti un muniziju. Gazelahs atkal zitas turen tautinas un lafa kohpā kara-spehkus, ka war gahstees Angleem wiſu. Wini teikuschi, ka drihsak nerimſchoht, eekams Angli atwedischoht Jakub-Kanu atpakaal us Kabulu un to eezelschoht par emiru.

Is Londones sino, ka tur schinis deenās isprohwetas trihs sortes mitrelesu (leelgalbu); ar weenās sortes mitrelesi ir 1 min. un 40 sekundu laikā isschauti tuhlfostch schahweenu. Nahloschā reisā grib isprohwet, kura sorte wairak streijā. — Un wiſs tas, lai war nomai-taht wairak zilwei dſhwibu!! —

Generalis Roberts tika apwainohcts, ka winsch Afganistānā ir ar nahwi noteefajis pulka newainigu Afganu. Tagad nu ir Roberts Anglu waldbai pefuhjtis rakstu, kurā winsch rauga peerahdiht, ka apwainofschana ir nepateesa; lihds Novemberim isg. gadā efoht gan 73 wihrus nosohdijis ar nahwi, bet tee wiſi bijuschi wainigi, — gan noseeguschees pret Anglu fuhtneezibū, kas tika nonahweta, gan ari zitadi pret Anglu kara-spehku.

Italija. Beidsamajās deenās fals peenehmees Italijā. Skahdi rehlinā lohti leelu, kas zaur to noteek pee auglu-kohleem. Wairak apgabalos efoht ari maiſes truhkums. — Pahwesta Leo XIII. slimiba padara wina daktereem deewšgan galwas-sahpju; winsch suhdotees par drebuleem un peekuschanu. Tomehr pahweste ne-atstahjotees no fawem ikdeenas darbeem. — Italijā arween wairak eefaknojotees lihku fadedsinachana; no 1876. — 1879. g. beigahm tur fadedsinati 60 lihku. Ari schini gadā jau kahdi tikuschi paglabati us tahdu wihsē.

Italijas lehninene ir, ka beidsamajās deenās sino, palikusi daudz slimaka. Wina efoht kā prahki jukus; dohmajoht, ka winai kas tihkajoht pehz dſhwibas, — un ta bailojotees pat no fawem tuwe-jeem. Wina ir palikusi tahda dſilprahrtiga no ta laika, kad Neapeli us winu un winas laulato draugu, Lehninu Humbertu, tika isdarihts atentats. Weenu deenu wina isteklusees, ka gribohit fenatā tureht rumu par makamā muiči; zitā deenā atkal sawas apkahrties dahmahm sprizjusi supi azis, fajidama, tas efoht no pahwesta fwehtihits uhdens. Augstā slimneeze teek no daudseem gauschi noschelota.

Turzija. No malu malahm is Turzijas apgabaleem dſird finas par truhkuma zeetejeem; daudsi no wineem jau nomirufchi bāda-nahwē. Lihkeem mutē atraſtas flaidas, kurās nabadsini ehduſchi — mohzotees ar badu. Turkū waldbā ne buht negahdā par fawem truhkuma zeetejeem; wina issuhz pat beidsamo no pahweste, ka lai buhtu nauda preeskhu Sultanu feewahm haremā. — Konstantinopelē teek beeschi apzeetinati pavisam newainigi zilwei; Turkū waldbās-wihri zaur to grib parahdiht, zik nopeetni wini ir nomohdā, ka kas nedabuhn rohku issteepet pret Sultanu dſhwibu. Schinis deenās diwi wihsē, weens Serbiš un ohtris Sihreetis, ta tad tihri pa tukshu

un aufstu dabujuschi flahpt Turku zeetumōs. — Starp Turku un Anglu waldibu noslehgta konvenzija, par to gahdah, ka Turku uhdendōs wairs nekuptschojahs ar wehrgeem. Wisi tahdi kugi tiks ekteti waj nu no Angleem jeb Turkeem, wehrgi valaisti brihwā un kuptschi smagi sohditi. — Bitreisejais Egiptes Kediws, Ifmails Paschā, ir sawu ohtro dehlu, prinzi Hasanu Paschā, us Konstantinopeli suhtijis is Italijs, un tam labu teesu naudas eedewis libds, lai dehlinch ar tahs peepalihdsibū raudstū Konstantinopelē sadabuht draugus, kas tehwam palihdsitu atkal tik par Egiptes Kediwu. Bet tagadejais Egiptes Kediws, Ifmaila wezakais dehls, to dabujis finaht un par to gahdajis, ka Turku waldiba ne-usnehmusi tahdu weesi.

Bulgarija. Firsts Aleksanders I. schinis deenās aisbrauzis us Pehterburgu, ka war buht klahit us muhsu Runga un Keisara 25-gadu waldishanas-fwehtkeem 19. Februari.

Amerika. Saweenotajās walstis isg. gadā tikuschi pakahrti 101 laundaris; seeweete neweena netikusi tā sohdita. Starp pakahrtajeem bijuschi 55 baltajee, 37 nehgeri, 8 Indijaneeschi un 1 Nihneitis. Ischetri us nahwi noteesatee isdarijuschi paschlepławibū.

Wisjaunakahs finas.

Jelgawā, 4. Febr. Ar muhsu augstahs Keisarenes weselibu eet stipri us labo puši. Klepus wairs tā nemohza augsto Slimneezi; drudsīs ari jau pulka masinojees; swihshana pušlihds; apetite laba. Sirds-lehkschana dauds wahjaka neka agrat.

Nihga. Widsemes konstituacijas juridiku atklahja 30. Jan. Us mahzitaju ekfamenu bij peeteikusches 2 kandidati: Kahrliis Hollander's un Hugo Tressner's. — 1. Febr. eesfahla ar darbeem pee ehku buhwehm preefch schogad Junija mehnēsi isrihkojamahs semkohpibas isskahdes. Materials pa dalaī peewests. Darbs nodohits wairak meistereem.

Berline. Wahzu walstis-sapulzi atklahja 31. Jan. (12 Febr.); trohna-runā tika iſteikts, ka Wahzija stahw labā draudžibā ar wifahm walstibm, un zif winai eespehjams — par to ruhpesees, ka Eiropā teek usturehts meers. Par Berlines meera-deribu spreda, ka ta israhdijssees par teizamu, un jau ispildita gandrihs wifās punktēs. Wehlak runā peamineja tohs darbus un waisadžibas, kas Wahzijai jadara un jagahdā preefch fawas eesfahla ar isbuhwes. — Par presidentu walstis-sapulze iswehleja grahsu Arnemu-Boyzenburg, un par wihze-presidenteem — Frankenstein'u un Hölder'u. Bet newar finaht, waj Hölder's peenems wehleschanu; wifās wehl newar sapulzē.

Semkohpiba un fainmeeziba.

Kā spehla (miltuma) bariba jadohd gohwā lohpeem.

Waj spehla baribu (prohti labibu miltus jeb skrohtes, klijas, ellas-raufchus un eefala-dihglus) waijaga doht lohpeem fausu, waj ari flapju, par to lohpu-kohpeji dohmdā weens schā, ohtris tā. Senak, kad lohpeem dewa gluschi mas spehla baribas, tad tohs ehdinaja gandrihs ar flapju ween; jo wehl nesinaja labak baroht, un ari neprata zeenicht to labumu, ko lohpi dohd, un tapehz ari nesinaja, ka miltuma faujina, ko dohd lohpeem, teek pahr-pahrim atdabuta. Tagad tas pawisam zitadi, un tadeht ari ir jalukto us to, ka labak doht miltumus, — faufus waj flapjus.

Lauksaimnieki, kas negrib atmest wezabs ehdinashanas wihi, prohti, kas grib wehl arveen, ka lohpeem teek dohts miltums kohpā ar uhdeni, faka, ka, par peemehru, faufas skrohtes un faufas klijas fawahrotees fungā fliskat, neka skrohtes un klijas ar uhdeni. Tas new nemas teesa. Turpreti waretu gan fazicht, ka faufa bariba fawahrahs labak, tapehz ka jo faufaka bariba, jo wairak fleenu peejauzahs baribai, kad lohps ehd. Ir eewehrohts, ka sirs pesjauz pee ausahm tik dauds fleenu, ka ausas paschas fwer; pee meeschu milteem diwreis tik dauds, ka milti paschi fwer. Turpretim ir eewehrohts, ka ar uhdeni faweldsetai baribai nepeejauzahs gandrihs nemas fleenu.

Ir jau ari it faprohtama leeta. Saufu baribu (skrohtes, klijas, miltus) war noriht tik kumofōs; lai nu waretu no fauseem mil-

teem fataisift kumofu, un lai bariba tiktu sawahrita fungā, kā peenahkahs, pee baribas waijag peejaukt dauds fleenu. Saufa bariba teek fagremota dauds labak, neka uhdeni eejauktta waj ari faweldseta.

Professors Dr. Kühn's faka (fawā grahamatā „par labu lohpu-baroschanu“), kā waijagoht lohpeem doht faufas skrohtes, jeb ari tahs fajaukt ar fakapateem kartuseleem un rahzeneem. Par klijahm Kühn's dohmdā, ka no faufahm klijahm nenahkoht lohpam tik dauds labuma, kā no klijahm, kas teekohit dohtas ar uhdeni kohpā. Labi esohit klijas eemaifift karsta uhdeni jau kahdu deenu preefch ehdinashanas. Wehl labak esohit, kad klijas eeraudsejohit ar raudsetu mihku; tahs warohit ari famaifift ar schidru fahls-skahbi un sohdā, kā Stöckhardt's faka.

Rahdas klijas lohpeem labak dohdamas, ir Möckern zeemā Sakschu semē ismehginahs (tā raksta Sakschu semkohpibas awise): Tapa baroti 4 wehrfchi weenu lahgu ar klijahm, kas pehz Stöckhardt'a wihses eemaifitas uhdeni ar sohdā un fahls-skahbi, ohtru lahgu ar wahritahm klijahm, treschu lahgu ar raudsetahm klijahm, un zetortu lahgu ar faufahm klijahm. Israhdijs, ka labak ir ehdinahit ar faufahm klijahm, kas fajauktas ar pelawahm, fakapateem rahzeneem waj ari kartuseleem. Tā ari newar pee ehdinashanas tik dauds leeka darba, un tomehr wairak labuma.

Dauds lohpu-barotaji eejauz spehla baribu uhdeni, un tad dsirda lohpus. Bet dsira lohpeem eet taisni zetortajā fungā, bes ka ta teek tanis pirmajos trihs fungos fajauktas ar fleenahm; dsirā eejauktas klijas un skrohtes nekad newar tā tikt eesfleenotas, kā faufas.

Sleenahm ir tahds spehks, ka winas faehd tahs derigahs kliju dakinas, kas zitadi fungā gruhti fawahrahs; fleenahm ari par zukuru pahrwehrfch stehrkelu-miltus, kas atradohs baribā. Stehrkelu-milti gruhti fawahrahs fungā, turpreti zukurs it weegli. Zaur to tad nahk, ka ja lohpam dohd faufas klijas, ka tad winam ir wairak labuma, neka kad tam dohd klijas zitadā wihsē. Ja miltuma bariba teek dohta dsirā, tad ta ir baribas isschlehrdeschana, jo tā bariba nedohd lohpam ta labuma, ko ta war doht, bet no lohpu meesahm ne-islektata, eet mehflōs. Tā tas ir ar klijahm, kur mas miltu. Ar skrohtehm jeb milteem ir wehl fliskat, tapehz ka tanis wairak stehrkelu-miltu. Ja nu skrohtes, waj ari miltus eejauz uhdeni, un tad dohd lohpeem, tad ir wehl leelaka baribas isschlehrdeschana, jo tad newar stehrkelu-milti pahrwehrfchess par zukuru, un tā lohpa meesahm nahk no ta mas labuma. Bet ari mehflōs nedara stehrkeles neka laba, jo to baribu, ko stehrkeles dohd augeem, augi dabu bagatigi no dabas paschas.

Dauds lohpu ihpaschneeki dohmdā, ka lohpi newaroht noriht faufas klijas, skrohtes un miltus, un ka tamdeht fcho spehla baribu newar doht fausu. To tik war fazicht tahdi, kas pawisam newar ehdijschis ar faufu miltuma baribu. Birmais mehginajums teem rahditu, ka tahdas dohmas ir nepareisas. Tē wehl sappeemin, ka gohws lohpeem ir lohti dauds fleenu, un lohpi ehd tik garfchigi pat tahs wisfaufakahs skrohtes, ka faufa bariba paleek drīhs kā putra.

Bet lohpi jau paschi ehd faufas skrohtes, klijas un tā pr. labak, neka kad fchi bariba teek eejauktta uhdeni un tad dohta, un fchā leetā lohpi paschi buhs gan jo ustizami un taisni leegineeki. Scho rindian rakstītās ir pats pahrlezzinajees no tam, jo winam gadijahs buht klahit weenai ismehginashanai, kur tschetrās gohvis tika ehdiņatas diwi mehnēschis. Lai gan fchā baroschanai bij zits noluhs, tomehr ta rahda it skaidri, kahda miltumia bariba lohpam patīk labak, — faufa waj flapja. Gschās filei, kas bij nolikta latra sawā weetā, bij latrā filei sawada bariba, kā: skrohtes, klijas, rapschu-raufchi, salmi, feens un uhdens. Katru reis pee ehdiņashanas gohvis steidsahs papreefch pee faufajahm klijahm, un ehda no tahm labi dauds, tad lohpi gahja pee skrohtehm, pehz tam pee rahzeneem, beidsoht ehda ari druzin no ellas, rauscheem, tad nodsehrahs un likahs guleht. Schē newar wis fazicht, ka weenai gohwei ween fmeketu faufas klijas labak; bet wisas tschetrās darija tāpat. 16tā deenā gribēja mehginahit doht gohvihs uhdeni eejauktas klijas, jo dohmdā, ka tahs fmekefchoht lohpeem labak; bet gohvis wareja apehīt puši tik dauds flapju kliju, kā faufu, un tadeht jau zetortā deenā bij ja-atstabj fchi ehdiņashana, jo bija bail, ka gohvis nenorauj wehl wairak peena. Saufu kliju bij gohvis ehdušas latra kahdas 12 mahz. par deenu, turpreti flapju tahs ne-ehda wairak, kā 7 mahz.; faufas klijas ehdoht tahs isdsehra latra kahdas 15 stohpus uhdens par deenu, turpreti pee flapjahm klijahm tik kahdas 10 stohpus.

Kā ellas-raufchi jadohd lohpeem, par to ir wisi jaunu laiku rakstneiki, ka Settegast's, Fürstenberg's, Kohde un Jul. Kühn's, weenīs prahīds. Labak ir doht arveen faufus, jo famehrzetus ellas-rau-

schus (un ihpachhi rapchu-rauschus) lohpi negrib lahgā ehst, tapehž ka rapchu-rauschhi uhdēnī paleek weschelai skahdigi (tajōs zelabs sinepju-ella), zaur ko lohpeem tahds dsehreens ir reebigs; no tahdahm goh-wihm ari sveestis naw labas, it fewishki tad nē, ja pee ellas-rauscheem dohd wehl rahzenus, waj ausu salmus.

Tāpat ari rakstneeki ir weendōs prahktos par to, ka preeksch gohwā lohpeem ir skaidris uhdēns labakais dsehreens; lohpi dser dauds labak tihru uhdēni, nekā lad tanī ir eejauktā zita bariba, kas taisa pa dālai uhdēni netihru; no tahda uhdēns lohpi nedser nekad wairak, ka tik — zik tee no slahpēm pēfpeestī dsert.

Wifās fainnēzibās, kurās lohpus tura dehk peena un sveesta, un kurās tamdeht teek dohts dauds miltuma baribas, tur ir gan fausa baroschana ta labakā, un tik zaur to war panahkt to labumu, ko mums wajaga dabuht no gohwi kūhts.

Beidscht wehl japeemin eefala-asni, kas preeksch lohpeem teizama bariba. Tohs gan waretu ne-ilgi preeksch chdinaschanas applauzeht ar karstu uhdēni, un tad ar fakapateem rahzeneem doht lohpeem, — bet ne wis dsehreens. Tik tā applauzetus asnus newar ilgi tu reht, jo dihgeli war sahkt drihs ruhgt un nelabi ohst, zaur ko tee paleek lohpeem reebigi.

Par Augschemes melderu-prozentehm.

Jau no wezem laikeem ir dauds meldereem tas eeradums, no maleju milteem, blakam makſai, kahdu dalu preeksch fewis atbehrt. — Nefinu, waj wišgaram tahds eeradums pastahw; bet pee mums Augscheme ir wehl pilndōs seedōs, un melderu fungi dohmas, ka wineem tai leetā pilna teesiba. Prahtigam ziliekam ir par tahdu, no pafcheem meldereem estahditu likumu tik jadusmojahs, jeb japaſmeijahs. — Waj tas ir pareisi, kad dascham rohkelnim jeb nabadsinam, kas ar suhreem ſweedreem kahdu puhrinu labibas ſapelnijs un leek preeksch ſwehkleem ſabihdeleht, galā, kad melderis wifā ſawas prozentos nonem, tik mas paleek, ka gandrihs newar ko us mahjahn nest? Makſa eet par makſu un prozentos par prozentehm! — Kad wifū labi aprehkina, tad iſnahk par weena puhra ſabihdelefchanu gandrihs weschel rublis. Kahds melderis ſamala kahdam fainneekam 15 maiſu labibas un eefahka no katra maiſa ſawas „prozentos“ nonemt; mehrs bij masakais ſeezina leelumā. Saimneeks redsedams, ka melderim iſkatru maiſu atraiſoht leels puhiſch, ſaka: „Melderu ſungs! Tapehž Juhs wifus maiſus raiſeet waſā; kad jau Jums tahds eeradums, tad nemeet wifus 15 mehrus no ween a maiſa, un kad tas buhs tukſch, tad no ohtra un trefchā.“ — Bet melderim nebijsa tahds padohms pa prahtam, jo tad jau ifrahbitohs pahrleekam dauds, kas tam waretu lehti ſliktu ſlawu zelt, ka tik un tik maiſu paturejis; bet nu ir maiſi wifū, un melderim ari ſawa peenahkā ſeefsa. — Tas ifrahbitohs gluschi tāpat, kad gribetu likt few jaunus ſahbakus paſchuht, un aifneku ſuryneekam preeksch minetā darba wifū juſti; ſuryneeks man ſahbakus gan paſchuh, un makſu, ka peeklahjhahs, nem, bet no manas juſtes iſgreesch wehl preeksch fewis kahdas poherſchunas jeb galwas. Dohmaju, ka buhku dauds tāhrtigak, kad melderu fungi par ſawu darbu no pudeem, — tik naudu ween nemtu un wifus „prozentu-mehrus“ liktu pee malas. Daschās ſudmalās ir atkal tas eeradums, makſu no maiſeem nemt; war gan dohmaht, zik leelus maiſus tē atwed, — tahdus tehwinkus, ka pa ſudmalu durwihm gandrihs ne-ee-eet, un neſeji ſteepj, ka azis ſilas paleek. Melderi gan jau nepeekrahps; wiſch jau gan ſin, zik leels maiſs ir panefams. — Bet es to buhſchanu nefinadams aifwedu tik kahdu gohdigu diwpuhru maiſheli, jo neſpehju ari leelaku panest, un tomehr dabuju to paſchu makſu aifmakſaht, ka par leelu maiſu. Gandrihs iſklatrās ſudmalās atrohdahs ſwari (ſkahki), bet tee — ka ſaprohtams — tik preeksch muſchias milteem; turpreti ſemneeki jau nedrihſt tik netiſigi buht un ſwarus preeksch ſawas labibas jeb milteem leetaht. Sinu gan, ka ſchiſ ſakſt nebuh ſascham pa prahtam; bet kas taisniba, tas paleek taisniba! Sinams, ween a besdeliga newar waſaras atnest, tāpat ari tik zaur weena jeb ohtra ſchelofchanohs nepaliks parafitā mafchanas-teefiba ſawada, un kas dauds grib taisnibas mekleht, tas war galā palikt bes milteem, jeb nemaltus graudus ehst. Bet tomehr gribiju par ſho leetu runaht; jo weenam tak ja-eefahk. — Wiſlabaki waretu ſchinī leetā valihdſeht ſudmalu ih-pachneeki jeb muſchias-waldichanas, kas ſawas ſudmalā ſirrentedami kontraktē ſkaidri noſaka, pee kahdas kahrtibas meldereem un malejeem jaturahs; tad nebuhu nedſ no weenās, nedſ no ohtras puſes jaſuh-dahs. —

Peeſihmejuſ: Kaut ari zitōs Latvijas apgalbōs tā nebuh ſascham, jo melderu (ſudmalu) ſgi no tahdahm „prozentehm“ nekā nefin, tad

tomehr ſho rakſtu zeen. laſtajeem paſneedsam, lai gan maſ ſeen. „Augſchemeeki“ to eevehro.

Ned.

Jauna gada ſagaidiſchanā Rihgainōs.

„Lihgo“ wihrū-kohris iſrihkoja 31. Dezembera wakarā. p. g. Brambergu Rihgaiju-mahjās jauna gada ſagaidiſchanu. Weesi bija fanahkuſchi peeteekamā ſkaitā. Wakars aistezeja jauku un patihkami. Atklahſchanas-runu runaja Laura lgs. Pehž tam, muſkai lihds-ſpehlejoht, dſeedaja „Deewſ ſargi ſeifaru“, uſ ko trihs kahrtigs „urah“ tika iſſaults. Kad danzoja un paſtarpaſh dſeedaja. — Bulkſten diw-padfmiteem tuwojotees parahdiyahs wezaſ ſirms wihra iſſkatā, ar gareem, balteem mateem un bahrſdu, iſteiga wezaſ gadā no fewis padaritus darbus un iſdalitas dahwanas, — weenam behdas, oħram preekus dohdams, daschas ſirdis uſ muhſchu ſchirkadams, bet zitas atkal miheſtibā uſ muhſchu weenodams. Atwadiyahs no ſapulzeteem — ja waldbiu atdohdams jaunam gadam — wina laiks eſoht notezejis winam jaſchikrahs.

Pehž tam parahdiyahs jaunais gads par jauku, ſkaitu jaunkundji, kurās waigis bij apklahs. Preezigi wina apfweizinaja ſapulzejuſchohs un laipni iſdalija wiſeem ſawas dahwanas, prohti labas zeribas laimes-wehleſchanas.

Pehž tam runaja Bāchmana lgs, peeminedams wezaſ gada pefiſhwojumus un it ihpachhi uſ rakſtneeki ſauku, — wehledamees, kaut jaunais gads mums wairak kreetnu auglu uſ ſchi ſauku rahditu.

Tad runaja Kaufmana lgs, apfweizinadams ſeenijamus weefus jaunā gadā. Winsch runaja pa dakai tā: „Eſeet ſweizinati, ſeenijami weesi, jaunā gadā! Wezaſ gads jau aistezejis laika ſtraumē pee ſaweeem tuhloſcheem brahleem, — jaunā gadā ar zeribu luħlojamees; zerefim, ka wiſch mums dohs wiſu labu. Un kapehž lai mehs ar labahm zeribahm neſkataamees uſ nahloſchahm deenahm? Waj peedfiſhwojumi nepeerahda, ka Latweeſchi ahtreem foħleem uſ preeksch ſteidsahs pee ottihſtibas un prahta apgaismoschanas? Bet wiſu to tikai waram panahkt zaur mantu, jo mahzibas lihdselli praſa naudu; kur laudiſ nabagi, tur newar zeltees iſglihtota diſhwe. Tapehž krahſim, un iſlectafim krahjumu preeksch ſkohlu- un zitu prahta apgaismoschanas lihdselli apgahdaſchanas! Schiniſ laikōs mas war panahkt, kad karris tik preeksch fewis ſtrahdā, tapehž beedrofimees uſ kohpigeem darbeem un weenadeem zenteeneem.

Muhžu wehleſchanahs buhku, kad ari ſtarp mums ſeltohs „Palihdſi bas beedriba“, kura waretu krah ſkapitalu zaur daschadeem iſrihkojumeem un labprahdigahm dahwanahm u. t. pr., un tohs auglus tad iſdoht preeksch tahdeem nabagu un bes palihdſibas behrneem, kas paſchi neeſpehj ſkohlas apmekleht. Tas rublis, ko mehs gara apgaismoschanas labad iſdohdam, neſihs wiſai muhſu ſemei ſwehtibū; jo ſkohlas ir tas weenigais zelſch, pa kuru mehs waram iſ ſaweeem tagadejem truhkumeem iſkluht un tik ſee ſteeknas mahzibas un iſglihtibas. Šweiks jaunais gads! Peepildi daschas no muhſu wehleſchanahm!“

Pafchhu iſrihkojumu peeminoht jaſaka, ka wiſi ſohtu labi iſdewahs. Iapreezajahs ka tagad eefahk jaunu gadu uſ dauds jauku wiſi ſagai-dih; jo ſenak mehdja ar „laimes-leefchanahm“ un dauds ſiteem mahneem jaunu gadu uſkemt. Par to japatēzahs „Lihgo wihrū-kohrim“, kas mums tik jauku un patihkamu wakarū iſgahdaja. Wiſi bij kahrtigi eegrohſihts, un wiſur walija kahrtiba, preeks un jautriba. It nema-noht laiks bij aistezejis. Bulkſten jau rahdiſa ſeezi no rihta, un ſku-binaja, ka jaſchikrahs — Schirotees dauds to wehleſchanahs iſfazija, kaut atkal jo driħſi tahdu jauku un preezigu wakarū waretu peedfiſhwoht!

Latweeſhu walodas leetaſchanā pagasta-teeſu rakſtos.

Kā tagad wiſpahrigi ſinams, ir pehz paſtahwofcheem likumeem wiſi pagasta-teeſas rakſti jawed tajā walodā, kuru runā ſeelača ſemes eedfiſhwojumu dala, tas ir Latw. walodā.

Bet kad nu ſalihiſina ſho likuma pagehrejumu ar Kurſemes pagasta-teeſu rakſteem, tad ir gan japrāfa: kā tas warbuh, ka wehl leelu leelā dala no Kurſemes vagasteem ſho wineem no paſcha Augſta Kunga un Keisara dohto teefibū ne-iſleeta, un dara pret Wina gribu un noſazijumu? Ŝenak warbuh weens jeb ohtris raudſija ar to aifbildinatees, ka Latw. walodā newarohit tik daudspuſigus rakſtus ſtaħdiht, un ka uſraugu- un zitas augſtakas ſeeſas pageh tulkojumus, un atbild tikai Wahzu walodā. Bet kad tas tagad wehl noteek, kur Latw. waloda ir jau labus foħlu uſ preeksch ſpehruſi, un pag. ama-

ta-wihri dauds wairak mahziti, ta ka wini spehj parakstamà raksta saturu pilnigi sapraast, un tas tatschu ir nepeezeeschami waijadstgs, tadehl ka wini par to, ko paraksta, ir atbildigi: tad gan par to ir jahnhahs un janoskumst.

Ir lohti behdigi redseht, ka Latweeschi, kuri jau sahk ar atwehr-tahm azihm us politiku un us teesibahm luhkotees, fchahdus preefsch wineem til swarigus un labus likumus til mas eewehro un few pacheem par skahdi pret teem dara, zaur to peerahdidami, ka pee wi-neem dahrga mahtes-waloda stahw masâ zeenibâ.

Zerefin, ka schihs rindinas valihdschs daschu labu, ta fakoh, no snaufchanas mohdinaht un pagasta amata-wihri nopeetnaki greefsch sawu wehribu us scho leetu.) Weens preefsch daudseem.

Sawads atgadijums.

Rahdas muischeles rentneeks suhta ne fen sawus laudis ar labibu us 5 juhdses tahu pilfehtu. Atpakal brauzoht weenam no brauzejeem noteek schis atgadijums: Wihrelis atrohn mahjâs pahrbrauzis fîrgam eemaukt-iinkî mehli eebahstu. Raikam eemauktij bijuschi waj nu leeli, jeb saplihuschi. Wihrs, nakti braukdams, nelaimi til mahjâs pahrbrauzis vamana, un reds, ka fîrgam mehle rinkî un no mutes iskahrufees ahrâ. Mehle tai dselschu rinkî 6 lihds 7 stundas buhdama diktii sapampusi, ka newar to wairs no rinkâ isdabuht ahrâ. Kalps, kas ar scho fîrgu brauzis, nu dohdahs pusnakti pee ne wifai tahu dsihwodama finalka kaleja-meistera, valhgu melkedams, lai mehli no rinkâ isdabuht. Kaleja diwi selli nu stahj pee darba un nodarbojahs 2 stundas, kamehr ar asu wihlu abas puses rinkî m pahrwihleja. Par laimi atradahs sapratigi wihletaji, kas wihledami naw fîrgam mehli samaitajuschi. Sirgs ir glahbts un esohit wesels. G. F. S.

Usaizinachana.

Sarkanâ krusta galwas-beedribas waldiba ir zaur zirkuleeru no 8. Dezembera 1879 ar Nr. 5475 siuu laidusi, ka Kungs un Keisars us eelkligu leetu ministera lunga wispasemigo preefschlikumu no 30. Nowembera 1879. g. Wisaugstaki tam peekritis, lai beedribas organi usaizinatu us labprahtigahm dahwanahm preefsch dakteru un flimneeku-kohpeju nodatos, un winu waijadstbu isriklofchanas, par palihdsi Walsts un weetigeem eegrohssjumeem, disteritifa-ligas isplatischahnos aptureht un winu pagalam apsflapeht.

Us scho greefschahs Kursemes Sarkanâ krusta weetiga waldiba pee Kursemes us palihgu gataweem eemihtneem, tohs luhgama, labdarigas dahwanas, leetas un naudâ, sneegt, un schai weetigai waldiba, Zelgawas vili, Kursemes wispahrigahs apgahdaschanas kolegiuma ruhmē, nodoht.

(G. Z.)

N i h t â.

No rihta preezigs uszehlees,
No faldeem sapneem atmohdees,
Es tuhlit pais few prafiju:
Waj es Lew, meitix, fatiku?
Kapehz no manim atstahji?
Is manahm dohmahm isgahji
Tandehl, ka nenahz sapni man,
Lai buhtu salda dusfchan!

Es dohmayu Lew apkampis,
Schoriht Lew saldi skuhpstijis;
Bet welti, wifas zeribas
Ka duhmi gaissä isklihstahs.

Wai, wai! tu jaukais laimes brihds,
Kamdehl tu rahwi yuki lihds,
Kas wehl it kohfchi seedeja,
Ko dahrneeks jauki dehstija?

Rem prahtha, daila meitina,
To brihdi, kurâ mihibla
Lew sirdi tapa eedohta
No jaunekla — beswainiga!

Marinelloff's.

* Staut ori schi leeta tagad wispahrigi siuama, tomehr scho „Weena preefsch daudseem“ pastubinachani usnehmahn — labâ noluksa dehl.

Drupas un druskas.

- 1) Jaunibai buhs buht ka kahdai krafschanas lahdei, kurâ usglajam mantas preefsch wezuma deenahm.
- 2) Gadi dara retus gudrus, bet dara pafaules gahjeus par fir-meem wetscheem.
- 3) Gudrs ir tas, kas is masumina fmelahs preekus.
- 4) Labaka draudsiba ir ta, kad draugi labu daridami rauga zitsitu pahrspeht.

Naudas-papihru zena.

Rihga, 30. Janvarâ 1880.

Papihri	prafija	maksaja
Pusimperials gabala.	7,65 rubl.	7,60 rubl.
5 proz. bankbiletu 1. ißlaib.	93 ³ / ₄ "	93 ¹ / ₂ "
5 " infkipz. 4. ainschein.	93 ¹ / ₂ "	93 ¹ / ₄ "
5 " premiju biletas 1. emis.	93 ³ / ₄ "	93 ¹ / ₄ "
5 " 2.	229 ³ / ₄ "	229 ¹ / ₄ "
Pehterb. 5. proz. vilj. oblig."	229 "	228 ¹ / ₂ "
Kreewi sem. kred. 5% kihnu-fihm.	118 ⁷ / ₈ "	118 ¹ / ₂ "
Karkowas semst. 6 proz. kihnu-fihm.	—	98 ³ / ₄ "
Rehwales and. bankas atz.	34 ¹ / ₂ "	—
Leel. Kreew. dselsz. atz.	262 ¹ / ₂ "	261 ³ / ₄ "
Rihg.-Din. dselsz. atz.	—	151 "
Din.-Wit. dselsz. atz.	—	—
Warjch.-Teresp. dselsz. atz.	—	—
Orelas-Wit. dselsz. atz.	—	—
Rib.-Bolog. dselsz. atz.	—	—
Wiaf.-Bret. dselsz. atz.	105 "	103 "
Baltijas dselsz. atz.	105 "	104 "

(M. B.)

Labibas- un pretschu-turgus.

Maksaja par:

1 puhtu kweefchu	3 r. 50 f. lihds	4 r. — f.
1 " rudsu	2 " 75 "	3 " 50 "
1 " meeschu	2 " 20 "	2 " 50 "
1 " putraimu	2 " — "	2 " 40 "
1 " ausu	1 " 30 "	1 " 80 "
1 " strau	2 " 50 "	3 " 50 "
1 " kartufku	1 " 20 "	1 " 80 "
1 birkawu feena	4 " — "	4 " 50 "
1 pohtu sveesta	5 " — "	6 " 50 "
1 birkawu baltahs fahls	8 " — "	8 " 80 "
1 " farkanahs fahls	8 " 80 "	9 " — "
1 muzu filku	7 " — "	22 " — "
1 aisi behrsu malkas (7 p.)	26 " — "	28 " — "
1 " eglu (7 p.)	24 " — "	26 " — "

Linu zena:

1 birkawu frohna linu	49, 55, 63 rubl. — kap.
1 " braka	37 "
1 " hosédreiband linu	45, 55, 58 "
1 " dreiband braka linu	24 "
1 muzu frohna linfehku	10 "
1 " braka	9 "

Atbilde.

Masspehziem: Weenu no Saneem peehuhtijumeem gan jau buhseet Iasijschi; us preefsch uohl kahdu redsehet „Lat. Avisees“. Avisee ir apstelleeta. Labak ir, kad apstelleschamas us „Lat. Aviseem“ suhteet teekham — Zelgawâ, Besthorn'a grahmati-bohde, muhju ekspedizijs, jo aiseet kahdas deenas, kamehr muhju rafsti notohp ekspedizijs. Eseet til labi un usdohdeet pehz Jurgeem Sawu adresi minetâ ekspedizijs.

J. B. Juhu sinojumu žanehmahn, kad jau bijahm us druskatanu no suhtijumi „Aprila“ rafsti, kas par to pasju preefschmetu runda.

D. R. Rogaidisim, ka prozepe galis beigees! Kad buhs isbewigals laiks, par scho leetu runaht. Tagad dasch scho siuu warbuht nesaprasstu pareisi.

J. F. Labprahf hanemsim un darišim, ka Juhs wehlatees.

Jahnim Strikim: Wehstuli nosuhtijahm ekspedizijs, lai taptu adrese pahrti.

Augaju Augustam: Zeram, ka brihs kersimees „pee arklai“

J. M. P. Tam lihdsigu peepriaham dabujahm is pavisham zita Latvijas apgalbala. Skat. Latv. Av. № 5. B-n. atbildi. No tam redsehet, ka rafsti avijes usnemidami grabejam mineto leetu ne wis isahrdiht, bet wispahrigi selmeht. Sveizineet Sawus beedrus; dauds laimes Jums wiseem us kreetnu un labu zeuschanohs!

Latv. Av. redaktors: J. Weide.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Rahditajs: Sinas. Par behrnu audsinafchanu mahjā un skohlā. Druskas is Baltijas Schihdu misijas. Missiones lapa.

Sinas.

Is Leel-Swehtes. Jaunā gadā eestahjās, atlaujohs atpaka-skatitees us pagahjuscho 1879. gadu, un it fewischki skohlas-leetā. Ne-aisleedsohs ari wehl peemineht, ka preefsch kahdeem 10 gadeem augsta waldischana atdewa muhsu pagastam Preeschu-krohgu par skohlas-ehku. Ehla, ruhmes sinā, preefsch muhsu pagasta skohlenu waijadsibas ir lohti nepeeteziga. Janoschehlo, ka pawaditos beidsamajos gadōs netapa gahdahts par leelakahm skohlas-ruhmehm. To ihpaschi manijahm 1879. gadā. Katrā seemā atradahs muhsu skohlā pee simts un tschetradefmit skohleneem; bet pagahjuscha gādā waijadseja no zeen. skohlas-komissijas puses skohlenu skaitu nolikt us 50 behrneem, jo skohlas-komissija no pagasta-waldes bij tik tahl speesta, skohlenu skaitu pehz likumā nosazitahs ruhmes nospreest. Tā tad gandrīhs simts behrneem minēta eemesla deht waijadseja skohlas-mahzibū peezeest. Pagasta-skohlā, ar zeen. skohlas-komissijas nosazischanu, teik behrni peenemti, kuri tai wezumā no 13.—16. gadam; ja ruhme atleekahs, tad ari jaunakus peenem. Preefschējōs gadōs muhsu lohti masā skohlas-ruhme bij ar behrneem tā pildita, kā sīkles mužā, un zaur tādu nebuhschanu waijadseja skohlotajam, kā ari skohleneem, fawu darbu strahdajoh, ar dauds gruhtibahm lausitees. Pat tai peedruhs-metā skohlas-ruhme behrni, skohlotajam puhlejotees, tālik tahlū mahzibās westi, ka pehdejā laikā, katrā semesteri, kahds eksamenu nolika preefsch Zelgawas realskohlas kwartās, un pehrnatā gādā kahdi tschetri no muhsu skohlas eksamenu pastahwejuschi eestahjās realskohlas kwartā.

Schē nu deewsgan noprohtams, kā muhsu skohlas leetā 1879. g. ir sperts dasch eewehrojams fohtis.

Muhsu pagasta kaudis tagad pilnam atsinuschi, kā behrni ja-skohlo zik ween eespehjams, un tadeht ar leelu schehlumu fajuht to rohbu, kā behrni ja-audstna lihds 13. gadam bes nekahdahm skohlas-mahzibahm. Wehlohs, ka schis mans sinojums deretu wifeem teem par paškubinachanu, kuru rohkas atrohdahs pagasta spēkli un manta. Lai wini rohkas klehpī nelikdamī ruhpetohs par pagasta labklahschānu skohlas sinā.

Weefons.

Leel-Behrses pagasta-skohlā tapa treschā seemas-swehtku deenā preefsch skohleneem nodedfinata eglite. Ta bij negaidita preeka-deena preefsch wineem. Jo 15 gadōs, kamehr winu skohla pastahw, wini to ne-ejoh peedshwojuschi. Tagad to bij muhsu zeen. barons v. Vietinghoff a kgs dahninojis. Minēta deenā, pulksten 40s pehz pus-deenas, skohleni, no fawem wezakeem un iħsteneekeem pawaditi, fapul-zejahs skohlas-namā. Kad fwejites jau bij aisdedfinatas un wiss kahrtibā, — tad skohlotaja kgs atwehra klasē durvis, lai wiss pulz-jahs eekshā. Masajo feijas usluhkojoh wareja maniht, kā wini bij no preeka aishgrahbt. Papreefsch nodseedaja garigu dseefmu. Tad skohlotajs, Kaufmann senior kgs, tureja swehtku-runu. Wiss runu atstahstiht, ruhme schē ne-atkauj. Gribu tik tāhs kohdolu pawehstiht: Kaufmana kgs atgahdinaja, kā Deewes jau pirmeeem zilwekeem Paradieses dahrā to Pestitaju bij apfohlijis, un kad tas laiks bij peepildihts, tapa tas wahrds meesa Betlemes pilsehtinā. Tā tad grehks ir zehlees Paradieses dahrā, un tas grehku deldetajs dīsimis Betlemes kuhī. — Wehl runatajs itin jauki skohleneem iſſkaidroja to ar fwezitehm gaifchi iſſpuschko „Kristus kohzinu“. Birmahm kahrtahm: Tā kā fwejites ir gaifchis, kā ari wineem peenahkahs pehz gaifmas — pehz iſ-glihtibas-gaifmas uszihthi zenstees. Ohtrahm kahrtahm: Swejites iſſplata gaifmu, kā ari wineem buhs fadshwes un tikumibas gaifmu iſſplatiht, — Deewam par gohdu, wissi zilwezei par preeku un fewim paſcheem par muhschigu laimi un fwehtibu. Tad tāka daschahs wairak balsigas seemas-swehtku dseefminas no skohleneem nodseedatas. — Bes teem dasch-dashadeem faldumeem, kā iſſkātis skohlens dabuja, tāka wehl 26 no teem tschaklakeem un uszihthi gahleem skohleneem ar derigahm skohlas-leetahm un grahmatahm apdahwinati, — teem tschaklakeem par atſhchānu — un teem kuhitreem par usmudinachanu.

Beidsot skohlotajs isteiza wissi fawu skohlenu wahrdā zeen. barona kgam, kā muhs ar fawu klahibuhfchanu bij eepreezinajis, — fienigu pateizibu par wissi to preeku, kā wiſch wineem bij iſrikojis. Lai Deewes mums valhds nahlamibā tādu preeka-brihdi peedshwoht! Buhtu jau fawu spalwu pee malas lizis, ja nebuhtu attal leeziba, zik tehwischki daschi lungi par fawem kaudihm gahdā, un it ihpaschi, kā skohla wineem ir firds-leeta. Lihds schim par tādu eglischu nodedfinaschanu lohti mas bij sinams. Kur to iſrikoja, tur wiſwairak muischneeki to dahwinaja. Wehlejams buhtu, kā ari pagasti paschi, un ihpaschi krohna pagasti, fawem masajeem tādus preeka-brihchus fahdatu. Jo zaur tam taptu wihta mihestibas faite, kā muhschigi pastahw.

Nihgā tika 23. Janwarī eeswehtita trihsklasiga Latweeschu meitenn-skohla; wina ir dibinata zaur turenes Latweeschu labdaribas beedribu; pee eeswehtischanas nehmuschi dalibū dauds lauschu. Eeswehtischanas-runu turejis superdents C. Müller a kgs; pehz tam runajis adwokats Kalnina kgs, kā minetahs beedribas wihze-presidents, issazijis pateizibu wifeem teem, kā naw taupijschi fawus puhlius, kā schi mahzibas-weetina tikuſi eetaifsta. Kā is runas bijis dīſrādams, tad skohlas-nama buhwe makſajusi 15 tuhkti rublu; 8000 rublu bijis ja-usleen. Skohlas-nauda preefsch treschahs klasēs, kā tagad atwehrita, ir 12 rublu, preefsch ohtrahs — 18 un pirmahs — 24 rubli par gadu. No skohlas-naudas ween, kā noprohtams, nebuhs wis eespehjams skohlu ustureht; tur buhs kātru gadu japeelee fawis grafis. Wehl naw dauds skohlnetischu skohlā; lihds eeswehtischanas deenai bij til 12 ween peemeldejufchahs. — Wehlaam labas felmes schai gaifmas weetinai!

Tehrpatas augstskohlā tika 18. Janwarī usnemti 100 jaunu studentu. Wiss studentu skaitis bij to deenu 1105; us fakultetehm aprehkinoh: preefsch teologijas 140, teesu-sinibahm 207, medizinas 517 (no kureem 410 mahzahs par dakterem un 107 par apteekereem), historij-filologijas 162, un preefsch fisik-matematikas 79.

Par behrnu audsinafchanu mahjā un skohlā.

I. Behrnu audsinafchanu mahjā.

Wezaku darbs ir, fawus behrnus, tik lab puſenus, kā ari metenes, audsinaht un mahziht tā, kā wissi behrnam no Deewa dohtahs dahwanas pareiſi un fwehtigi attihstahs, — tik pat pee meefas, kā ari pee gara. — Schi tālik fwehto un fwarigo audsinafchanas darbu, kuram naw peelihdīnamis neweens zits darbs, waram edalih, labakas eewehrofchanas deht, 3 ſchirkās: pirmahs ſchirkās darbu wezaki paſtrahdā mahjās, it ihpaschi mahte; ohtrahs ſchirkās — skohla ar skohlotaju, un treschahs ſchirkās — basniza ar mahzitaju un walſis zaur waldischānu. Pirmahs diwas leek pamatu preefsch treschahs un eewed kātru draudses- jeb walſis lohzekli, kā fagatawotu, treschajā ſchirkā, kurā zilweks, kā pilnigs pilsons, nem fadshwē dalibū pee wissi no waldischānu dohtahm teesibahm, lai derigi falpotu wissi zilwezei; bet pee wissi ta lai tas fataiſahs un pee-aug us to gala-mehrki, kā zaram pee fawa Tehwa debesis. Schē mums naw paleekamas weetas, bet to nahkamo, to ihsteno, mehs mellejam. Schihs pafaules dīſhweſlaiks ir kā kahds skohlas-laiks, kurā lai fataiſamees us to ihsteno dīſhweſ-laiku, tas ir, us muhschibu. Us schi mehrki mums wissi jaga pee-augt pilnibā, tadeht kā tam buhs buht preefsch kātra zilweka tam wissi-augstakam mehrkim, pehz kā wifeem jozenchahs. Bet kā tādu ga-la-mehrki grib atneegt, tam ari wissi pareiſi eefahkt, tas ir, tam jaleek tanis diwas pirmās audsinafchanas ſchirkā ſtipra pamats, un us ſchahda ſtipra pamata tas til ween pareiſi pee-augt treschajā ſchirkā. Bet kā lai to eespehj tas, kām naw ſchinis pirmās ſchirkā ſtipra pamats, bet iſnihzibas pamats? Waj kahds eespehj uszelt augstu un ſtaiftu mahju, ja tai truhks ſtipra un kreetna pamata? Ta fagruhs un iſputehs dīſhā laikā, kā nei redska ne-atliksees. Tāpat nebuhs eespehjams nedf skohlai, nedf basnizai, nedf ari waldischānu behrnu pareiſi audsinaht tikumā un tizibā, ja to wezaki buhs nokawejuschi. Neweens pats neſpehj ſtreiſi uſlipinahtus netizibū — tizibū, us netikumu

— tikumā, us flinkumu — tschaklumu, un us nefaderibu un naidu — faderibu un meeru, kā us kahdu wezu, no plihfuchu drehbi jaunu eelahu, ja pē tam nestrahā agri tschakli un isweizigi, — un par wifahm leetahm ne-issluhsahs auglu svehtibū. — Mumis buhs strahdaht tschakli pē schi audsinašanas darba, un it ihpaschi tamdeht, kā tas now til weegls, kā to daschi wezaki dohma. Jau lohpiku usaudseht now bes gruhtuma, jo tas puhlinus un sneedrus prasa; pē lohpa tikai skatamees, waj meesā pilnigs, jo tam now nekahdas gara-dahwanas, kuzahm ja-attihstahs, bet zilwakam schihs ir ta augstakā leeta un stahw pahri par wifū zitu. Kas ir zilwaka meesas labums bes at-tihstahm gara-dahwanahm? Wezaki, kas tikai skatahs us fawa behrna meesā labumu, kā behrns labi pa-ehdis un labi apgehrbts, pasemina sevi un fawus behrnuus līhds pat neprahigam radijumam, — starp teem un zilwaku neka ne-isschikrdami. Tadeht tehwi un mahtes, lee-zeet labi wehrā, kō juhs un kā juhs audsineet; — jums ir svehts usdewums, jo — jums ja-audsina netik ween kreetni zilwaki meesas spehks, bet kreetni gara-dahwanu finā, un par wifahm leetahm, ihsteni debefs-mantineeki. Par tahdeem tee no fewis ne-isangs, bet par tahdeem jums tohs waijaga usaudsinaht. Naw deewsgan, kā tee spirkti un weseli isskatahs pē meesā; bet skataees jo wairak, kā tee ir spirkti un weseli garā, un it ihpaschi spirkti un weseli tizibā un tikumā, tad juhs no teem peedfhuoseet behrnuus pēh 4. baufchla, pē ka rafees wezumā atspāids, preeks un patikschana jums un ari ziteem. Ne-audsineet pasaules un winas labuma mantineekus, bet debefs-walstibas behrnuus, kam peeder muhschiba. — Bet kā tē redsams, tas ir plasch un tahlisch mehrkis, kas now atsneedsams ikreisā un iklatram til weegli, kā to dauds dohma, un dauds no schi mehrka nomaldahs, jo nepasihst un nesaproht audsinašanas un mahzishanas mahkslu. Ir tahdi tehwi un tahdas mahtes, kas gan war buht kalposchanas finā labi kalpi un labas kalpones; faimneebas finā — labi faimneeki un labas faimneezes, jeb ari kreetni kaut kahdā zitā finā; bet now audsinašanas finā labi tehwi un labas mahtes, — un til ween tamdeht, kā wini nepasihst schi gruhto usdewumu — nei wina platumā, nei dsitumā, un strahdā schi darbu, nu — til tamdeht, kā tas ir ja-strahdā; — bet waj par svehtibū isdohfees pascheem un behrneem, to gan dohma un zere, bet strahdā tam nesinoht pawifam preti. — Juhs wezaki, atsibsteet, zil swarigs ir juhsu darbs un usdewums, zil svehts amats jums ir ustizehts! Efekt nomohdā par faveem behrneem, kā par to dahrgako manta, kas jums ir; usmaneet labi us teem wifās weetās, kā tee netohp launam un netikumam par laupijumu. Weena slihdeschana us tikumibas zela! un reds — tee ir pakrituschi, un us-zelfhana jo gruhtaka; drihs jo drihs nahk ohtra krischana pakat. Taws behrns ir ta dahrgako manta, kā taws debesu Tehws tee ir ustizejis, ar kō tew janess augli, bet — tahdi augli, kas pastahw muhschigi.

Jā tawam behrnam ir peelipuschi kahdi netikumi, tad ne-aisbildees fawā nefapraschana, kā Deews to tahdu radijis, un tas tahds esohf eedsimis, un wifū tas esohf no Deewa noliks. Nei Deews, nei taws behrns, nei zits kahds pē tam wainigs, bet tu pats, un ween til tu. Jā Deews kahdu raditu launu, tad jau wifsch to launu newaretu sohdiht. Bet ja tu atrohdi pē fawa behrna kahdas wainas, tad melle tahm to zehloni pē fewis pascha; par prohwi, ja taws behrns sohg, tad apluhko it labi fawus pascha virkstus, waj tee ir pakrituschi wifās weetās tihri pē zita mantas? — Jā taws behrns melo, strihdahs un ir neskaidris wahredds un darbōs, tad pahrbaudi it labi pats sevi, waj wifās weetās un weenmehr efi mihejīs taisnibu, meeru un skaidribu? Un ja tu to ne-atrohdi pē fewis pascha, tad labo paprekschu pats fawas wainas, un tad luhko un kerees pē fawa behrna wainahm. Warbuht wifās schinīs wainās ir usskatijis til tewi, kā fawu labako preefschihme, un tā wifū til no tewi mahzijees. — Usmani jo labi, kā taws behrns, tilkhds wifsch kō apkēr ar faveem prahteem, wifū usluhko wakenahm azihm un smalki usklausahs dīrdo-schahm auhīm, un no wifā patur jo stipru eespaidu un meklē tew to wifū pakat runah un pakat dariht. — Wifā mahksla, un lai ari ta buhtu us launu waj us labu, leela waj masa, ir til pamastinahm ween ja-eemahzahs un ja peenemahs pilnibā. Taws behrns nepadara nekahdu leelu netikuma-darbu us reisi, bet to eefahk masumā. — Paslatees til labi, kahds wifsch kails peedsimis no wifā, pat tawa pascha waloda winam ja-eemahzahs — wahrdinsch pa wahrdinam. Gan zilwakam ir dohtas no Deewa daschadas gara-dahwanas; tās tu eespehji daschadā finā attihstih, waj nu us labu jeb us launu; — bet arweenu buhs waijadfiga tawa pabalstschana mahzibā un preefschihme, un it ihpaschi preefschihme ir stipra weizinataja un tas laba-

kais skohlotajs. Jā tew kahds amats jeb darbs darams, skatees, kā taws behrns, bes kā tu us to skubini, tewim masumā dara pakat. Tu buhwē mahju; wifsch no kluzis cheem taifa buhdinu; tu taifi ratas, ragawas jeb zitus darba-rihkus, un — reds, wifsch to tew taifa no maseem skalineem pakat; tu brauzi, un taws behrns, dabujis kahdu auklas jeb strika gabalu, to pēseen pē kreksla jeb gultas kahjas un brauz tewim pakat, lai ari us weetas stahw. Kā wifās weetās wifsch tewi un tawu apkahrti nem par fawu preefschihme un darbo-jahs ne-apnizis tā, kā dasch flinkis war masā behrnā atraft labu preefschihme us tschaklumu. Bet to wifū daridams wifsch pē wifā pama-sam eeradinajahs un nahk no masuma pē leeluma un no nevilnibas pē pilnibas — zaur tawu pamahzishanu un preefschihme. Taws behrns ir wifā labā peenemigs, bet skubini un weizini us to. Sneeds winam besmainigus laika-kaweklus, lai wina meesās-spehki nestahw brihwi, bet lai tee darbodamees arween wairak attihstahs. Mohdini jo agri wina gara-dahwanas, lai ari schihs, fakarā ar meesās-speh-keem, stiprojahs. — Pē tam pateesi now waijadfiga nekahda nesin zil leela finibū laudse jeb bagats grahamatu krahjums; bet dīshwes apkahrtne dohs weelas preefsch tam deewsgan. Mahzi fawu behrnu no fawas apkahrtnes sadīshwes un notikumeem, kuras wifsch pats reds, un tu tohs preefsch wina newari apfleht; mahzi launu no laba isschikrt, — launu eenihst un labu miheht. Mahzi fawu behrnu miheht meeru, faderibu, peemihlibu, paklausibu un gohdbihjibu, lai schis wifū winam preefsch azihm stahw, kā wina weenigais svehts mehrkis, pēh kā lai jo agri zenschahs. Bet par wifahm leetahm stahdi behrnam firī agri jo agri deewabihjashanu. Naw deewsgan, kā tikai ahbezē un grahamatā mahzi, bet eemahzi jo agri kahdu masu wakara- un rihta-luhgshanan un daschu dsefmas perschini; — zaur to tu stiprinās behrna apkerschanas spehkus un gressi wina firsnius us to miheht debefs Tehwu. Ar tahdu pamahzishanu tu winu padarisi par to mihehto un paklausigako behrnu; — tad wifsch pē tew, tehws un mahte, pēspeedisees, kā pē Deewa weetneekeem. Kad fahzi ahbezē jeb grahamatā mahzi, ne-eij pē tahs, kā pē kahda mohku darba, dusmodamees un rahdams, bet raugi to fawam behrnam padarīt kā svehtu un kā to weenigo atflehtu pē Deewa prahta un wina nosleh-pumeem. Neleegi winam Deewa wahrdus, ja tee tur atrohdahs, til isplahpah, bet dari tohs winam peemehrigā wihsē zaur jautaschanahm un no wina pascha dīshwes peewestahm lihdsibahm un peemehreem fa-prohtamus. — Kad behrns ees ar preeku pē laschanas, un to ar prahdu mahzidamees drihs jo drihs eemahzisees! —

Bet kahda tad nu ir behrnu audsinašana pa mahjahm? Pa leelakai datai wehl lohti wahja. Daschi wezaki tai wehl lohti mas wehribas sneeds; — kad behrnu labi pabarojschi un apgehrbuschi, tad jau dohma deewsgan datijuschi, un ja wehl behrnu labi islutina un tam aktaij wifū wak, lai eet un dara, kō grib, tad jau zere behrnu leelakajā laime, un tā lischē paschi fewim, kā behrnu kreetni un labi audsinoht, ne-eewehrodami, kā wini to ween daridami it nekahda labuma teem nedara, bet turklaht til ween skahdē. Pē kreetnas audsinašanas ir lohti waijadfigas schihs trihs leetas: Laba preefschihme, kreetna pamahzishana un usmaniba, kā to jau redsejahn. Bet ar wifū to wehl ir deewsgan wahji. — Dīshwes preefschihme mahjā rahdahs wehl pa datai lohti nepilniga, to peerahda daschadi behrnu ne-tikumu-darbini, kuras tee isdara jau til weillī, kā daschureis pat pē-augusahm japabrihnahs par wina ismanibū. — Kas gan neteek ari schini finā pa gareem seemas-wakareem un daschōs zitōs walas brihschōs pa mahjahm behrnu preefschā farunahs un sadarihts?! Tur wed weens jeb ohtris aprunaschanas jeb melu walodas; tur daschureis kahds kildojahs un barahs; zits aktal zet nekaunigas walodas jeb stahstus preefschā, par kō ziti gahrdi pasmeijahs, un newainigi behrni ir speesti to wifū usklausitees, tamdeht kā tee ar wifām ir weenā istabā. Tur kohp-sadīshwē preti runā, preti dara, daschreis zits zitam spīhtē un weens ohtru ar rupjeem wahrdeem apmehtā, un behrni to wifū dīrds un reds. Ko nu behrni, kā weikli pakat-daritaji, no tam mahzahs? — Wifū to, kā dīrds un reds!

(Turpmāt wehl.)

Druskas is Baltijas Schihdu mistjas.

Nohm. 1, 16.

„Jo es nekaunohs Kristus Ewangeliuma deht; jo tas ir Deewa spehks par pestischanu ikweenam, kas tīz, paprekschu Juhdam un ari Greekim.“

Kas pats pee seviš wehl nau peedſihwojis. ka schee Bahwila wahrdi ir pilna taisniba, tas lai eepaſihſtahs ar misijas darbu. Jo pats misijas darbs apſtiprina Bahwila wahrdus.

Eita un prasat tohs 220 mahzitajus, kas tagad Israela behr-neem Ewangeliumu pafludina, — eita un prasat tohs 90 Schihdus, ko Londones misija isgahjuschâ gadâ kristijusi, — eita un prasat tohs 12 Israela dehlus un meitas, kas schinî gadâ pee mums Rihgâ un Jelgawâ kristiti, — un wiñi weenâ balsi apleezinahs, ka Kristus Ewangeliums ir Deewa spehls par pestifchanu ikweenam, kas tiz, papreel-schu Zuhdam.

Tapehz nebihfimees, kad pafaule un Schihdi brehz: „Juhfu puhles ir tihri weltas!“ Mehs wiseem pretineekem par spihti tomehr nepeekuhstam paganu un Schihdu misijas darbu strahdajoh. Jo wezais Ewangeliums arweenu wehl ir Deewa spehks par pestischauu, pa-pre ek schu Juhdeem, bet ari Greekeem jeb paganeem. Tapehz esam pilnâ drohfschibâ un ne-apnihstam, lai gan krisstitu lauschu leelums mas ween behdâ par fwehsto misijas darbu. Bet kas nespehzigs un nezeenigs pafaulei un pulgohts, to Deews isredsejis, ka winsch tohs spehzigohs un lepnohs liktu launâ.

Ewangeliuma Deewa spehls it ihpaschi parahdahs Schihdu misijä. Jo lai gan Schihdi no Deewa atkahpuschees, tad wini tomehr arween wehl ir Deewa tauta. Un tapehz ari Bahwils faka: „papreelfchu Zuhdam!“

Un Iai gan Jahnis faka: „Wirsch nahza pee fawejeem un tee
winu ne-usnehma,“ — tad tomehr tas leelais paganu apustuls Bah-
wils issauzahs: „Deews naw wis atmetis fawu tautu, ko wirsch pa-
preeksch isredsejis!“ Tapehz katram Deewa behrnam peeklahjahs scho
tautu mihloht un Deewu luhgt, Iai tas apsegß suhd, kas wehl kara-
jahs preeksch Schihdu firdihm.

Beidsamajā mīsfjās-gadā, no Julija 1878. gadā līhds Julijam 1879. g., 38 Schihdi peeteizahs pēc kristības, no kureem jau diw-padfmit ir kristīti. Atlīkus chee bij ja-atlaisch, jeb tadehk, ka bija ne-ustizami, jeb darba truhkuma dehl. Septini kreetni jaunekļi no Bja-listokas, Rownas, Leepajas un Podolijs tik ween gaida, lai muhsu „mahzamu un kristijamu Schihdu usnemšanas mahja” atverahs, un tad labprāht grib nahkt. Beezi jauni wihri wehl teek mahziti un pahr-bauditi. Kad wini pahrbaudischanā buhs pastahwejuschi, un kad buhsim pahrleezinajuschees, ka Ewangeliums wineem eespeedees ne ween galvā, bet ari firdi, tad tohs kristīsim, ja Deewis to laus.

Muhſu tſchetri bihbelu pahrdeweji heidomā gadā pahrdewuschi 2168 leelas bihbeles, 6791 pusbihbeli, 9070 Ewangeliuma grahmatas, Dahnwida dſeeſmas, Mohſus grahmatas, un 4248 masakas ſwehtas grahmatas weenpadſmit walodās, prohti Wahzu-, Latweſchu-, Ebreju-, Kreewu-, Igaunu-, Pohlu-, Schihdu-, Slahwu-, Leifchu-, Greeku- un Frantſchu walodā.

Muhfus Schihdu misionars beidsamā misijas-gadā 7 reis brauza us Leischeem, us Kursemi un us Widsemi. Winsch Schihdeem un kristiteem teiza 30 misijos-spredikus. Winsch bibhelyu pahrdewejeus pahrluhkoja un par to gahdaja, lai sawu darbu pareisti isdara. Winsch Schihdus mahzija un fataifija us svehtu kristibu. Winsch misijas darschanās wairak kā 600 qrahmu rakstija Schihdeem un kristiteem.

Tagad zeenijameem lafitajeem skaidraku sinu gribu doht par teem diwpadsmit Schihdeem, kas no s̄cha gada Janwara lihds Nowemberim zaur svehtu Kristibу palikuschi par Kristus draudses lohzelkeem.

1) Gestà Janwari, Trijukungu deenâ, Rihgas Domes-basnizâ
E. L. no Schauleem, Leischu-semê, wifas draudses preekschâ tika tri-
stichts un dabuja to wahrdi Bahwils. Winsch pusgada laiku bija
mabiichts tiziis un fatrureis varahdiijahs it là weenteeflag un ustiaoms

jauneklis. Tagad wiaſch ir telegrafistës Dinaburgā, un ſawu maiſſi
pelna ar wiſu aobdu.

2) Puuhpalu svehtdeenâ Gurland'a mahzitajš Kristija jaunu unbagatu Schihdeeti no Ungarijas, Helene W. wahrdâ.

3) un 4) 22. Aprilis Schihdu atraitne W. ar sawu 8 g. wezo
meitu Sahru no Vilnas tika kristita. Scho feewinu 8 mehneschus
bijahm mahzijuschi. Wina gan ilgojahs pehz svehtas kristibas, bet
ar kristigo dñshwi tik ahtri nemahzeja aprastees, un tadeht ilgaku laiku
bij japahrbauda. Tahds ilgaks pahrbaudishanas laiks zeetahm un
stuhrgalwigahm sirdishm itin derigs. Iai firschu dohmas tohp finamas.
Bet to gan drohschi waram fazicht, ka mahte, tiflab ka meita, wifai wah-
jibai par spihti sawu Pestitaju mihlo un winam labprahrt grib pakaf
dsihtees.

5) 27. Aprili jauna Schihdeete ar mahtes luhwumu tika kristita. Nabadsitei tehwa naw. Mahte issamisuschâ prahṭā gribēja eegahstees Daugawā. Deewabihjiga un schehlsirdiga dahma mani luhdso, lai es par winu gahdajoht. Es scho nelaimigo Israela behrnu usmekleju un zil spēhdams tai valihdseju pee meeſas un pee dwehfeles. Mahte pati gan newareja un negribēja padohtees tam Pestitajam, kas peenem greh-zinekus. Bet wina manim atdewa fawu meitinu, ar to luhgumu, lai es masino usnemoht un kristigi audsinajoh, un tam ari nebij preti, ka es behrnu kristiju. Deewabihjigi un kristigi laudis scho meitinu behrna-weetā peenehmuſchi, un to audsina Deewam par gohdu un behrning dwehfelei par labu.

6) Freilene W. M. is Kuldīgas jaunā 12 gadus vecā meitene bija apgrehzinajusies pēc Schihdu ehrmigahm kahsu eerafschahm un mahtei faziņa ar skaidreem wahrdeem: „Kad buhschu leela, tad likschohs kritisitees un valiskschu kritisitam var seewu.”

Schohs wahrdus is meitas mutes dsirdoht mahte meitai rohkas lika us galwu un fazija:

„Labak aïs Tawa sahrla gribu eet un Tevi pawadiht us kapsehtu, nekà tahdu kaunu peedishwoht.“

Pee schahs Ahbraäma meitas skaidri wareju atskahrst, kā winas tiziba mahzibas-laikā auga un peenehmahs.

Aygraisitee un ne-aygraisitee Schihdu misijas pretineeki skaidri isrehkinajuschi, zil naudas misijai latrs Schihds makfajoht, kas teekoht krishts, — kamehr ziti atkal pee tam pastahw, ka tahdi Schihdi ween nahkoht pee misionara un peeteizotees pee krislibas, kas pebz laiziga labuma fabrojohb un lehtschu-wirumu meflejohb pee krisiteem.

Ka pretineekem naw taisniba, to apleezina tahs abas Israëla
meitas W. un M., kas schint gada tika kristitas. Abahm par labu
missija neweenu paschu grafi naw istehrejusi. Abas peeder pee augsta-
kas faktas un pee turigolum famissijsch.

7) Skrihweris A. S. is Baufkas ir pasemigs un kreetns jauneklis, kas jau no paschas jaunatnes ilgojees palikt par kristitu. Bet wezaki, radi un tizibas-beedri winu wisadā wihsē laweiuschi, lai ne-peenemoht kristigo tizibu. Scha gada eefahkumā winam galā isde-wahs peeteiktees pee kristigas mahzibas. Kad lihds ar 4 ziteem Israela behrneem tika fataifights uj kristibu, tad winsch itin labi mahzijahs neween Deewa-wahrdus un faktifi, het ari dseefmas un bihebeles-perschas, — un ari tagad vebz kristishanas gohdigi dñshwo, kā kristitom veenahkohs. (Turpmāk beigums.)

M i s s i o n e s I a p a.

Apust. darb. 14, 27. Un tee tur nahkuschi nu to
draudst sapulzejuschi pafludinaja, kahdas leetas
Deews pee teem bija darijis, un ka winsch teem
paganeem tizibas-durmis bija atwebris.

Berlines misiones superintendenta Grützner'a runa
us Berlines misiones-fwehtkeem par saweem pee-
dshwojumeem Afrikas misiones-druwá:

November 1876. gadā.

Mihlee misiones draugi! Tee wirsu minetee wahrdi ir faziti par
fwehto Bahwilu un wina darba-heedri Barnabasu. Tee, fa lasam

Ap. darb. gr. 13. un 14. nod., no Antiokijs eelsch Sihrijs draudses issuhntitee pee teem paganeem, wineem to Deewa-wahrdi fludinah, bija pahrzehlsufchees us Kipras-salu, un tai zausrtaigajuschi Pamwiliju un Ikoniju eelsch Mas-Ussijas, un draudses dibinajuschi un winahm eezech-luschi wezajus, greesahs atpakał us Antiokiju, no kurenēs tee tai Deewa schehlastibai bij pawehleti us to darbu, ko bija pabeiguschi. Tee wini to draudsi sapulzinaja un tai pafludinaja, kahdas leetas Deews pee teem bij darijis, un ka winsch teem paganeem bij tizibas-durwis atwehris. Tee apustuli, Pahwils un Barnabas, kahdus 2—3 gadus us faveem zeleem bijuschi, un par kahdahm leelahm leetahm wini wareja fludinah! Kad manim nu jafludina par faveem veedsih-

wojumee n, ko es par teem 17 gadeem peedfishwojis pee Afrikas paganeem, jik mäsi schee israhdahs, kad winus faleek ar tahn leetahm, ko Deews pee wineem bij darijis. Bet tomehr es negribu to Deewa schehlastibu smahdeht, kas ari ar man ir bijusi, bet no tahn fludinaht ar preezigu un pateizibas pilnu firdi, un stahstiht no tahn leetahm, ko Deews ari pee mums ir darijis, un teem paganeem tizibas-durwis atwehris. Jo leezeet wehrā to wahrdinu: „ko Deews pee teem darijis“. Tee apustuli nefala: „ko Deews zaur mums ir darijis“, jeb „ko mehs zaur Deewu efam darijuschi“, bet tee grib Deewam to gohdu doht, nefazidami, ka wini efoht tee daritaji bijuschi; bet tee apleezina, ka wini neneeka paschi naw darijuschi, bet ka Deews pats ween pee wineem wifū isdarijis; ta es ari negribu no fewis un faveem darbeem ko leelitees, bet to ween fludinaht, ko Deews ir darijis, pee manim buhdams; jo to es ar preeku un pateizibu gribu apleezinaht, ka Deews pee manim ir bijis us wifū maneem zeleem, ka wifū, kas notizis us maneem zeleem, no Deewa ir padarihts; Winam, ne manim, tapehz peenahlahs tas gohds, lai tas, kas notizis, buhtu mas bijis, waj dauds. To tee apustuli stahsta, ka Deews teem paganeem tizibas-durwis bija atwehris; ja, teem nabaga paganeem, kas sawā besdeewibā, sawās grehkōs, sawā tumfibā pasuduschi, kas sawā firds-nemeerā, sawās nahwes-isbailēs nekahdu pestifchanas zeribu newarejuschi atraf; ja, scheem nabaga paganeem Deews tahn durwis bij atwehris pee fasawā walstibas zaur tizibū eeksh Jesu Kristu. To pateesi Deews ir darijis, un ne zilweku spehks jeb gudriba. Tapehz ari es no Deewa darbeem gribu stahstiht, ko winsch padarijis teem paganeem, tizibas-durwis atwehrdams, no teem Deewa darbeem, ko Deews manim lizis redseht un peedfishwoht.

17 gadi aissgahjuschi no ta laika, kad es tapu issuhihts pee fasawā svehtas kalposchanas, teem paganeem to Deewa walstibū fludinaht. Ar fawu darba-beedri, misionaru Merenski, kohpā, mums bij ja-usnem pawisam jauna druwa Afrikas deenas-widū, Trans-Wahles brihw-walstis, un kad apzerē, ka tad bija, un ka tagad tur ir, kas tad negribetu Deewu flaveht un teikt par to, ko winsch pee mums darijis! Tad tur nebij neweena kristita, tagad 16 stazioni ar 2 tuhst. kristiteem, kam Deews tahn tizibas-durwis atwehris. Bet tas wehl naw wifū: pee puses no 15 lauschu wirfneckeem, pee kureem es us faveem zeleem nahzu, es biju pirmais misionars, kas wineem to Deewa-wahrdu fludinaja, un atkal pee puses no wineem tagad ir us-zeltas stazioni. Mehs sawā darba druwa nahkuschi, tur ne-atradahm nekahdu grahmatu, no kuras mehs buhtum warejuschi wina walodu mahzitees, jeb wineem ko mahzih; tagad wineem to Lutera masais katkismus, dseefmu-grahmata, bihbeles-stahsti un zitas grahmatas, no krahm misionari weeglaki war neweena winu walodu ismahzitees, bet ari wineem to Deewa zelu fludinaht. Bet wehl wairak: mehs dauds dwehfelelm efam bijuschi par wadoneem pee winu Pestitaja; mehs pee dauds mireju gultahm efam stahwejuschi un winus eepreezina-juschi, ta ka tee tizibas-durwis atwehrtas redsedami ar firds-preeku wareja fazicht: „Kungs, lai nu taws kalps ar meeru aiseet, jo manas azis tanu Pestitaju ir redsejusches.“ Ta druwa bij balta us plau-fchanu, ka reti tilk zitur lahda ir atrafa tapu; pehz teem pirmeem 4 gadeem jau bij draudsite no 50 dwehfelelm falafita, zitas 70 dwehfeles fataishahs us fw. kristibū; tad peepeschi zehlahs karsh un kara trohfschi; laudis isklihda; muhsu stazione (Gerlachshoop) tapa is-pohstita; ta druwa bij ja-atstahj. Zitu druwa atradahm 50 juhdses tahtaki pee Matlale's. Ari te Deews pee mums leelas leetas ir isdarijis; bet tizeet manim, mihlee misiones draugi, jik gruhti mums nahzahs pehz tahdas peedfishwotas svehtibas to darbu atkal no jauna usnaemt. Es negribu par to runaht, ka mums peetrushka peestahschahnahs weetinas, ka mums bij jaftaigā zaur tukfnescheem, kur us 8—10 juhdschm newareja atraf neweenu zilweku, bet kur lauwas leelobs barobs apkahrt skaidija; — par fawu dsihwibū gan nekad ne-esmu behdaees. Bet tas bij gruhti janess, ka tilk dauds laika aissgahja, kur zitu neko newareja dariht, ka ween muhreht, kohkus tehst, spahres zelt, un sahli preefch jumteem jagahdaht; kur newareja mahzih nedf fludinaht, jo neweena nebija, kas buhtu klausjees. Pehz diwi behdu-gadeem Deews mums to preeku pefchikhra, ka warejahn to pirmekli peerwest pee fw. kristibas. Un kad nu ta draudsite atkal fahza augt un wairotees, atkal jaunas behdas: te redsam weenu netaishni staigajam, te zitu no ta usuentā zela zaur wiltibū jeb waru, zaur apfmeeschhanu un labina-

fchanu noklihstam, te atkal zitu peekuhstam un aisleedsam! Wifū to redsoht misionaram firds fahp un paleek gruhta; tas ar wahrdeem naw wis issstahstams, tas japeedfishwo. Juhs warbuht fazifeet: waj ta ir ta Deewa svehtiba, ko tu efi tanis 17 gadōs fakrahjis, waj tas bij wehrts til dauds puhlina, til dauds fweedru; ak, nabadsinsch, tahds misionara wihrs! Bet mihlee, ja ari mums buhtu brihscham ta tiziba wahja paliksi, un mehs ar to praweeti buhtum issaukuschees: „es esmu weli strahdajis, es fawu spehku par neko un weli esmu istehre-jis,“ tomehr mehs newarejahn fawu darbu atstaht, un mums bij ja-faka ar to paschū praweeti: „tomehr mana teesa ir pee ta Kunga un mana alga pee mana Deewa“. (Ezaj. 49, 4.) Tas wahrdi, kas muhsu Bihsbelē stahw: eita zaut wifū pafauli un maheet wifūs laudis, tas wahrdi palika muhsu patwehrums, mums atgahdadams, ka muhsu darbs ir Deewa pawehlehts, lai ari mehs auglus nedabutum redseht, lai ari uhdens buhtu nahjis lihds paschā dwehfelei. (Dahw. ds. 69, 2.) Mihlee tehwi, mihtahs mahtes! jik ilgi juhs starpā kahdi jau ir behdajuschees un puhlejuschees par kahdu no faveem behrneem, to audsnoht eeksh ta Kunga bihjashanas un pamahzishanas, un jik ilgi wifas tawas luhgschanas, wifas tawas asaras pa weli lijusches! Un nu skatees us teem paganeem, kahdi tumfibas spehki par wineem walda, winus us grehku zeleem speesdam, un wineem leegdam, no grehku walgeem isglahbtees. Ja to apdohmā un wehrā leek, ka wezahs jilshu eerasches, wezec tautu likumi teem paganeem gruhti laij no wineem atrautes, un Kristum un wina gaischumam un taisnibai padoh-tees, — tad tas ir brihnum preefch muhsu azihm, ka til ihfā laikā Deews tahdas leelas leetas pee mums ir darijis, un til dauds paganeem tahn tizibas-durwis atwehris, ka tagad tahn dwehfeles war flaitih pa tuhstoscheem, kas no wisdfilakahs paganu tumfibas pee ta Kunga atgreesusches. Ja, pateesi, misionaru darbs naw pa weli strahdahs, misionaru firds nopohtas un asaras naw pa weli bijusches. Tamdeh, mihla draudse, mehs sawus zelus pabeiguschi, pee tewim nahkuschi un tevi fapulzinajuschi, lai tu redsi un dsirdi, un ar mums Deewu par to teizi un flawē, ka winsch tahdas leelas leetas pee mums padarijis, un teem paganeem tahn tizibas-durwis atwehris!

Sagrabbstas us misiones druwham.

Lafitaji no wezakahm sinahm wehl peeminehs Nehgeru misiones melno bislapu Krowser'u, kas ar melneem mahzitajeem ween misiones darbu strahdā pee Wakar-Afrikas juhmalas kasteem. Weenā no wina stazionehm, Bonnij ar wahrdu, pee Nigara-upes gribwahm, kur pascha bislapa dehls ir par misionaru, 1875. gadā waldijs krihitihs lehnisch, ar wahrdu Georg (Juris), bet tee elka-deewu tizigee lauschu wezajee, wifū waldbas spehku pee fewis rahwuschi, to newareja eere-dseht, ka no winu pawalstneekeem ziti winu elkeem nekalpoja, bet svehdeenu svehtija un pefauza to Kungu Jesu. Teem pawehleja, lai dalibū nem pee teem mironu-upureem, ko upureja weena wezaja nelaika tehwam par gohdu; 10 wihri, kas leedsahs to dariht, tapa dselschōs faslehgiti. Wehl gruhtaki notika kristitam wehrgam, ar wahrdu Josuūs. Winu stipri fasitahs nehma tschetti wihri, un to augsti gaisā fweoduschi meta pee semes, winu speesdam, lai teem elkeem upure. Bet winsch ar fasitahm meefahm atbildeja: ja mans kungs no manim prasitu, lai es wifū pafauli us fawu galwu zelu, es to raudsitū dariht; bet ja winsch prasa, lai es teem elkeem falpoju, tad es to muhscham nedarischi. Tad winam faschja rohlas un kahjas, un to eelika laiwinā, winu noslihziht. Bet Josuū's ar diktū balsi luhgdams pefauza ta Kungu Jesus wahrdu. To dsirdedams wina kungs palika jo dusmigs, fazidams: „fchis zilweks nemitejahs to dariht, ko winam aisleedsam, winu pahrmahzidami“; un us to wehrgu: „tu luhdī? pagaidi, es tevi mahzischi luht!“ Un nu pawehleja winu eegahst uhdeni. Kad winsch tuhlit nenoflihka, tad wehl winu prasija, waj ne-aisleegs to Kungu Jesus; winsch atbildeja: „nekad né.“ Tad ar airehm winam nu fita pa galwu, un ar kahrtihm duhra, kamehr winsch noslihka un fawu dwehfeeli islaida fawa Kunga Jesus rohlas. Tas bija pirmais afins-leezineeks Bonnij misiones draudse.